

ԿԱՆԽԱՎԱՐԿԱԾԵՐ

Իհարկէ, արդարացուած է ընդ-
դիմաղիրների հասցէին հնչող այն
քննադատութիւնը, որ նրանք ինչ-
ինչ շահադիտական, էգորստական,
եթէ կ'ուզէք՝ օպորտունիտական ու
հազար եւ մի այլ նկատառումներից
ելնելով, չեն ցանկանում միաւոր-
ուել՝ այդպիսով գրեթէ 100 տոկոսով
կանխորոշելով իրենց պարտութիւնն
առաջիկայ խորհրդարանական ընտ-
րութիւններում։ Այդ քննադատու-
թեան հիմքում ընկած տրամաբա-
նութիւնը շատ յատակ է. չմիաւոր-
ուելով՝ ընդդիմութիւնը յանդգնում
է փոշիացնել իրեն տրուելիք քուէ-
ները, որոնք, եթէ անզամ շատ
լինեն, առանձնաբար բաշխուելու
դէպքում հաստատ կորցնելու են
իրենց ուժը։ Այստեղ, սակայն, կայ
մի «բայց», որը կարծես թէ բաւա-
րար ուշադրութեան չի արժանա-
նում։

Զմիաւորուելու եւ այդ պատճառով իրենց պոտենցիալ քուէները քոռ ու փուչ անելու համար ընդդիմութեանը քննադատողները, ըստ էութեան, առաջնորդուում են այն կանխավարկածով, որ Մայիսին կայանալիք խորհրդարանական ընտրութիւնները չեն կեղծուելու: Նրանք պարզ թուաբանութեան ծիծոցով մօտաւոր նախահաշուարկներ են կատարում ու իրենց դատողութիւնները կառուցում այդ հաշուարկների արդիւնքներից ելնելով: Բայց այդպիսի կանխավարկածը, համաձայնէք, աւելի անհեթեթէ, քան ընդդիմագիրիների՝ հայաստանեան իրողութիւններին ոչ համարժէք վարքագիծը: Մի՞թէ վերջին տարիները բաւարար չեղան՝ հասկանալու համար, որ իշխանութիւնները ոչ միայն

Digitized by srujanika@gmail.com

ԱՆՇՐԱԺԵՏԸ Է ՎԵՐՑՆՈՂ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ ԴԵՄ ՊԱՅՔԱՐԻ ՌԱՋՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Հայաստանի անկախութեան
15 ամեակի կապակցութեամբ իշխանութիւնը հիանալի նուէր մատուցեց սփիւռքահայութեանը, նրանց տալով Հայաստանի քաղաքացի դառնալու անկորուստ իրաւունք: 15 տարի շարունակ Սփիւռքից նուէր ընդունելու պարագայում, իհարկէ, բարոյական է, որ գոնէ տամնհինգամեակը մէկ իշխանութիւնն ինքը նուէր մատուցի արտասահմանի հայերին: Օրինակ, եւս 15 տարի անց Հայաստանի իշխանութիւնն անկասկած նոր նուէր կ'անի սփիւռքահայութեանը, եւ ոչ միայն նրանց կը տայ ընտրելու եւ ընտրուելու իրաւունք, այլ նաեւ Սահմանադրօրին կը սահմանի, որ Հայաստանում ընտրելու եւ ընտրուելու իրաւունք ունեն միմիայն երկքաղաքացիները, որովհետեւ «Հայաստան» համահակական հիմնադրամի մարաթոնների ընթացքում հաւաքուած փողի առիւծի բաժինը պատկանում է սփիւռքահայութեանը:

Ծանրակշիռ փաստարկ է,
որովհետեւ ի վերջոց ինչի համար
է քաղաքացին՝ դե, իհարկէ, պե-
տութեանը փող տալու: Եւ նա է
իսկական քաղաքացի, ով աւելի
շատ է փող տալիս պետութեանը:
Ինչպէս Քենեղին էր ասում, մտա-
ծէք ոչ թէ պետութիւնից վերցնե-
լիքի, այլ պետութեանը տալիքի
մասին: Բոլորին է յայտնի, թէ
ինչով աւարտեց պետական մտածո-
ղութեան գագաթնակէտին հասած
նախագահը: Ամերիկան չհասկա-
ցաւ նրան: Բայց երբ Քենեղուն

ինչ-ինչ կանխատեսումների, այլեւ
իրական ցուցանիշների հետ էլ, մեղմ
ասած, հաշուի չեն նստում եւ կեղ-
ծում են ցանկացած պարագայում։
Այսինքն՝ չի՞ միաւորուի ընդդի-
մութիւնը, իշխանութիւններն ար-
դէն իսկ կանխապէս որոշուած քվո-
տաների շրջանակում կը կեղծեն
քուէարկութեան արդիւնքները։ Կը
միաւորուի՞, միեւնոյն է՝ կեղծում-
ները կը լինեն նոյն քվոտայի շրջա-
նակում եւ նոյն չափով։ Առարկող-
ներին խորհուրդ կը տացինք փոք-
րիկ «պատժական էքսկուրս» կա-
տարել դէպի 2005-ի սահմանադրա-
կան հանրաքուէի ժամանակները։
Փաստօրէն, վերջնահաշլում ստաց-
ուած խորհրդաբանի որակը, ան-
կախ ընդդիմութեան միաւորուած
կամ չմիաւորուած լինելու հանգա-
մանքից, կը լինի նոյնը։

Դժուար է, իւրաքիչ, ենթադրել,
որ մեր ընդդիմադիրները հենց
վերը նշուած պատճառով չեն միա-
ւորուած: Ամենեւին, նրանց շարժա-
ռիթները շատ աւելի պարզունակ ու
անհամոզիչ են: Բայց գոնէ զանազան
մեղադրանքներից (շատ դէպքերուում՝
հիմնաւոր) խուասիկելու եւ իրենց
գործունէութիւնը քիչ թէ շատ ար-
դիւնաւէտ զարձնելու համար նրանք
կարող են պաշտօնապէս միաւորել ոչ
թէ իրենց նախընտրական ցուցակ-
ները, այլ սպասուող կեղծիքների
դէմ պաքքարի ջանքերը: Ի դէպ,
հենց դրա բացակայութիւնն է, որ
իշխանութիւնների համար կանխա-
վարկած է ծառայում իրենց քվուս-
ները որոշելիս: Հիմա ո՞ր կանխա-
վարկածն է աւելի ուժեղ:

ՏԻԳՐԱՆ ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ «ԱՌԱԻՈՏ»

ՎԵՐԱԴԱՍԻ ՎԵՐԱԴԱՍԻ ՎԵՐԱԴԱՍԸ ԵՒ ԱՅՊԹԵՍ՝ ՄԻՆՉԵՒ ՆԱԽԱԳԱՌ

Զնայած վերջին տարիներին
Հայ հանրութիւնը էթերից ամենա-
շատը լսում է կոռուպցիայի, կո-
ռուպցիայի դէմ պայքարի մասին,
այս տերմինը դեռեւս շատերի հա-
մար անհասկանալի է, եւ այստեղ
որոշակի պարզաբանման կարիք կայ;
Մինչեւ հիմա մարդիկ կոռուպցիան
շատ յաճախ չփոթում են կաշառա-
կերութեան հետ, բայց պէտք է
միանգամից ասել, որ դրանք տար-
բեր բաներ են: Եւ ուրեմն, ինչո՞ւմն
է կոռուպցիայի եւ կաշառակերու-
թեան տարբերութիւնը:

Երբ մի ինչող չինովնիկ՝ լինի
դա նախարար, վարչութեան պետ
կամ ուղղակի շարքային ոստիկան,
որեւէ մէկից փող է վերցնում. իր
պաշտօնական պարտականութիւն-
ները կոնկրետ դէպքում կատարելու
կամ չկատարելու համար, եւ վերց-
րած գումարը իր հայեցողութեամբ
օգտագործում է, դա կաշառակերու-
թիւն է: Կոռուպցիայի դէպքը տար-
բերում է նրանով, որ տուեալ
չինովնիկը, ասենք՝ նախարարը, ոչ
միայն կաշառք է վերցնում այլեւ
իւրացնում է պետական բիւճէի
կոնկրետ մասահուած միջոցները:

Բայց սա ամէնը չէ. Կոռուպց-
իան ան է. Եղբ տուեաւ նախառառ

լամայն է, սրբ տուեալ աղասիարը
ոչ միայն կաշառք է վերցնում ու
գողանում, այլեւ իր ենթականերին
ստիպում է նոյնը անել եւ ատացուած
գողոնից իրեն էլ բաժին հանել
որոշակի փիքառւած թիւ կամ տո-
կոս: Բայց սա էլ կոռուպցիայի
ամբողջական նկարագիրը չէ: Շատ
կարեւոր է, որ տուեալ նախարարը
իր եկամուտներից բաժին է հանում
նաեւ իր վերադասին: Բայց չխորա-
նալով տեսութեան մէջ՝ բերենք
կոնկրետ օրինակ:

«Տրանսակարենափի ինտերնէլէնլ» կազմակերպութեան յայտնի հետագութեանը, որ կոչւում է «Կոռուպցիայի ընկալումը Հայաստանում», ցոյց է տալիս, որ Հարցուածների 92 տոկոսը կարծում է, թէ կրթութեան համակարգը կոռուպցիայուած է: Հարցուածների 74.5 տոկոսը կարծում է, որ ՀՀ նախագահն է կոռումպացուած: 84.2 տոկոսը կարծում է, որ ՀՀ վարչապետն է կոռումպացուած: 84.8 տոկոսը կարծում է, որ ՀՀ դատախազութիւնն է կոռումպացուած:

Այսեղ ընդհատենք թուար-
կումը եւ փորձենք հասկանալ, թէ
ինչ են նշանակում այս թուերը: Սա
նշանակում է, որ հարցուածների
ճնշող մեծամասութիւնը, որը, կա-
րելի է ասել, արտայատում է ՀՀ-ում
տարածուած կարծիքը, կարծում է,
որ ԿԳ նախարարի պաշտօնը զբա-
ղեցնող լեւոն Մկրտչեանը, ասենք,
ընդունելութեան քննութիւններից

Երկքաղաքացիներ պէտք չեն, այլ
երկտակ պարաններ՝ օլիմպոսին
կապեն, որ չփախչի: Խոկ երկքաղաքացիութիւնը լուծում է ընդամենը
խիստ նիւթական ինսդիր, այն աւել-
լորդ է դարձնում ընտրակաշառք
բաժանելը եւ խնայում է միջոցնե-
րը, որոնցով կը կատարելագործ-
ուեն ընտրակեղծարարների ջո-
կազները:

կամսաբը:
Միեւնոյն է՝ որ մի երկքաղա-
քացին է գալու հասնի Հայաստան,
որ իր փոխարէն քուէարկութիւն
չանեն; Իհարկէ, չեն գալու, կամ էլ
որ գան՝ ընտրատեղամաս զնալու
փոխարէն երկու րոպէ աւելի կը
նայեն Արարատին; Առաւել եւս, որ
մարդիկ փողն էն գլխից են տալիս:

ստանում է իր խոշոր բաժինը, որը
այնքան խոշոր է, որ դրանից նա
բաժին է հանում նաեւ ՀՀ վարչա-
պետի պաշտօնը զբաղեցնող Անդրա-
նիկ Մարգարեանին, նախագահի պաշ-
տօնը զբաղեցնող Ռոբերտ Քոչար-
եանին, ինչպէս նաեւ ՀՀ գլխաւոր
դատախազին, որ պարտաւոր է ի
պաշտօնէ Լեւոն Մկրտչեանին բռնել
կաշառակերութեան համար։ Ահա,
պատկերաւոր ասած, աս է կոռուպց-
իացի եւ կաշառակերութեան տար-
բերութիւնը։

Եթէ Նախարար Լեւոն Մկրտչեա-
նը այդ փողերը հաւաքէր իր նախա-
ձեռնութեամբ եւ միայն իր համար,
նա նախ կը զգուշանար եւ կը
վերցնէր տասից ընդամէնը մէկից:
Որովհետեւ կը մտածէր՝ եթէ շատե-
րից վերցնեմ, այդ մասին կարող է
իմանալ նախազահը եւ ինձ աշխա-
տանքից ազատել, վարչապետը, որը
նոյնպէս կարող է աշխատանքից
ազատման հարց բարձրացնել, իսկ
զլիսաւոր դատախազը կարող է ձեր-
բակալիւ: Բայց քանի որ նախարա-
րը գիտի, որ թէ՝ նախազահը, թէ՝
վարչապետը, թէ՝ դատախազը եւ էլի
շատերը սպասում են իրենց փայլին,
նա արդեն չի զգուշանում եւ սկսում
է այնպէս գոռացնել, որ այդ մասին
իմանում է Հանրութեան 92 տոկոսը:

Կարճ ասած, կոռուպցիայի եւ կաշառակերութեան տարբերութիւնն այն է, որ կաշառակերները «միայնակ քայլեր» են եւ գործում են միայնակ ու զբուօրէն: Իսկ կոռուպցիան յստակ համակարգ է, որի իմաստը փողը ներքեւից ամենավերեւ հասցնելն է: Կոռուպցիան այն դէպքն է, երբ զախչնիկին տուած մեր ամէն հազար դրամից փայտ ունեն նրա վերադասը, վերադասի վերադասը, մերադասի մերադասի մերա-

Դաւալ, կուրագանդ կուրագանդ կուրացար եւ այդպիս մինչեւ նախագահ։
ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ
«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ»

ՄԱՍԻՄ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՊԱՇՏՕՆԱՄԹԵՐԹ
ՈՒՑԻԱԼ, ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՈՒԹԵԱՆ
ԱՐԵՎԻՆՔՆԵՐԻ ԱՐԵՎԻՆՔՆԵՐԻ ՀՆՉԱԳԻ

ԽՄԲԱԳԻՐ՝
ՏՕՔԹ. ԱՐԵԱԿ ԳԱԶԱՆՑԵԱՆ
ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ՝
ԱՐՀԱԿ ԹՈՒԹԵԱՆ
ՎԼՈՅԻ Է ՏՈՎԱԿԻՆ:

Յանիկի Տէր, Կոմիտսս
Հեռ. (626) 797-7680
Ֆաք. (626) 797- 6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massisweekly.com>

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social
Democratic Hunchakian Party of
Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, Canada \$60 (Second
Class), \$75.00 (Air Mail)
Overseas \$85.00 (2nd Class Mail),
\$125.00 (Air Mail)

\$125.00 (Air Mail).
All payments must be made in
US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104

Ա.Դ.Հ.Կ. 120-ԱՄԵԱԿ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ԹԵՐԱՐԱՄԱՏՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ՄՈՏԵՆԱՅ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԲՈԼՈՐ ԳՈՐԾՆԹԱՑՆԵՐՈՒՆ ՄԻՆՉԵՒ ՕՐՍ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒՈՂ ԿԵՂԾԻՔՆԵՐՈՒՆ ՊԱՏճԱՌԱՄ»

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ Ա.Դ. ՀԱՅԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՒՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏԸ ԸՆԿ. ՍԵՂՐԱԿ ԱԲԵԼԻ

Տրուած ըլլալով որ 2007 թուականը կը հանդիսանայ Ա.Դ.Հ.ՀԱՅԱԿԵԱՆ Կուսակցութեան 120-ամեակը, ինչպէս նաև նկատի առնելով կուսակցութեան կեղրոնական վարչութեան ատենապետ Հնկ. Սեղրակ Աճէմեանի տարբեր գաղութիւնը տուած այցելութիւնները, «Մասիս»ի խմբագրութիւնը պապուիչ հարցազրոյց մը ունեցաւ յարգելի ընկերոջ հետ, որու ընթացքին քննուեցաւ ներկուսակցական, ազգային հասարակական եւ քաղաքական բազմաթիւ հարցեր:

Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան վերջին համագումարեն ասդին ի՞նչ աշխատանքներ տեղի ունեցան:

Պ. Ա.Դ.Հ.Կ.ի 19րդ համագումարը տեղի ունեցաւ 2005 թուականի նոյեմբեր ամստուն, Կիպրոսի մէջ եւ այդ համագումարէն ծնունդ առաւ ներկայ կեղրոնական վարչութիւնը: Առաջին առիթով, յայտնեմ որ Կ.Վ. որդեգրեց «Ակունքի վերադարձ» ուղեգիծը, իբրեւ կուսակցութեան կեղրոնաձիր քաղաքականութիւն: Կուսակցութիւնը ներկային ունի 14 շրջաններ, աշխարհի տարբեր գաղութներու մէջ, եւ կը յուսանք այդ թիւը բարձրացնել մինչեւ 22-ի: Շրջանները կը դեկարուեն վարչիչ մարմիններով, դրութիւն, որ այդ մարմիններուն առիթի կու տայ իրենց պատկանած շրջաններու կուսակցական, ազգային եւ քաղաքական հարցերը սնօրինելու, կուսակցութեան գաղափարախօսութեան եւ քաղաքական ուղղութեան ընդհանուր շրջագիծն ներս: Կեղրոնական վարչութիւնը իր նոր քաղաքականութեան լոյսին տակ, ուշադիր եւ բժամնդիր կերպով կը հետեւի շրջաններու վարչիչ մարմիններու գործունէութեանց:

Գալով իմ այցելութիւններուն, ցարդ են առիթը ունեցած եմ այցելելու Հայաստան, եւ հայկական արտասահմանի շրջաններէն՝ ֆրանսա-Փարիզ, Եգիպտոս, Լիբանան, Պէրուկուէյ, Արժանթին, Գանատա եւ բնականաբար Հայաստան: Բոլոր այցելած վայրերուս մէջ, նշանառ եմ կուսակցութեան աշխատացում, յատկապէս Հայկական հարցերու հետապնդման աշխատանքներուն գծով: Նաեւ հետապնդած եմ բարեկիրական նպատակներու ծրագրաւորում:

Ինչ կը վերաբերի Հայաստանի, ուրախութեամբ կ'ուզեմ յայտնել, որ մեր կուսակցութիւնը զօրաւոր ներկայութիւն է Երեւանի մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական տարածութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար աշխատանքներու մէջ, այսպէս ներկայութիւն է Երեւանի մէջ լայն քաղաքական կեանքներու մէջ, յատկապէս ստեղծումը համալսարանական երիտասարդներով կազմուած «Ա. Տիրունի» ուսանողական միութեան ու արդէն բարեկիրական ստարադասութեան ու արդէն առաջատար աշխատանքներու մէջ, այնքան առաջատար

ՀԱՅ ԱՃԻՎՐԾ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՇԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՇՈՎՈՒԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՅՑԸ ՇՆԴԿԱՍՏԱՆ

Փետրուարի 23-ին Ն.Ա.Օ.Տ.Տ.
Գարեգին Բ. Ծալըագոյն Պատրի-
արք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողի-
կոսը ժամանեց Հնդկաստան։ Նոր
Դելիի՝ Ինտրա Կանդիի անուան
միջազգային օդանաւակայանի
բարձրաստիճան հիւրերի սրահում
վեհափառ Հայրապետին եւ իր
շքախմբին դիմաւորեցին Հնդկաս-
տանում Հայաստանի Հանրապե-
տութեան դեսպան տիար Աշոտ
Քոչարեանը եւ Հայաստանի դես-
պանատան աշխատակիցները։

Յաջորդ օրը, Փետրուարի 24-ին, Ամենայն Հայոց Հայրապետի գլխաւորած պատուիրակութիւնը ՀՀ ղետպանի ուղևեցութեամբ այցելեց Նոր Դելիում գտնուող Հնդկաստանի ազգային հերոս եւ Հնդկաստանի անկախութեան շարժման առաջնորդ Մահատմա Կանտիի յուշահամալիրը: Համալիրի մուտքին Վեհափառ Հայրապետին դիմաւորեց յուշահամալիրի տնօրինը եւ ուղեկցեց ազգու կեղրոնում գտնուող Կանդիի շիրճաքարի մօտ: Նորին Սրբութիւնը ծաղկեպսակդրեց Մահատմա Կանդիի գերեզմանին եւ աղօթք բարձրացրեց աշխարհում խաղաղութեան, աղգերի միջեւ եղբայրութեան հա-

մար: Հայրապետը նաեւ գրառում
կատարեց համալիրի յուշամատ-
եանում:

Նոյն օրը Հայրապետական պատուիրակութիւնը այցելեց Նաեւ հնդիկ հաւատքի յուշարձան ու տաճար հանդիսացող «Ակշարդ-համ» համալիրը, ուր Նորին Սրբութեանը գիմաւորեցին հնդիկ քահանաներ՝ սուածի Սադհու Աստմասւարուպադասի գլխաւորութեամբ։ Համալիրում շրջելու ընթացքում Վեհափառ Հայրապետին ներկայացրեցին Հնդկաստանի պատութիւնը, մշակոյթը եւ ազգային սովորութները։ Կէսօրին Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը այցելեց Նաեւ Հնդկաստանի Ազգային թանգարան։

Կիրակի օրը Վեհափառ Հայ-
րապետը իր շքախմբով մեկնեց
Ագրա քաղաք, ուր 1562 թուին
կառուցուել էր Հնդկաստանում երկ-
րորդ հայկական եկեղեցին՝ Սբ
Մարտիրոսը։ Ներկայիս եկեղեցին
կանգուն չէ, սակայն Ագրայի գե-
րեզմանատանը պահպանուել են մի
շարք հայկական շիրմաքարեր։ Ագ-
րայում գտնուելու ընթացքում

Twr. p 18

ՎԵՐԶԻՆ ՇՐԱԺԵՑ ՊՈԼՍԱՐԱՅ ԳՐՈՂ ՅԱՀՐԱՄԻՆ

Շաբաթ օրը,
Փետրուարի 24-ի
յետմիջօրէին, Պոլսի
հայոց Սր. Աստուա-
ծածին մայր Եկեղե-
ցում տեղի ունեցաւ
ժամանակակից հայ
գրականութեան մե-
ծագոյն դէմքերից
Զահրատի յուղարկա-
ւորութեան արարո-
ղութիւնը, Կ. Պոլսու
հայոց պատրիարք,
ամենապատիւ Մես-
րոպ արք. Մութափ-
եանի արարողապե-
տութեամբ: Այս կա-
պակցութեամբ,
«Ժամանակ» օրա-
թերթի գլխաւոր
խմբագիր Արա Քո-
չունեանը հեռախօ-
սով «Ազգին» հա-
ղորդեց մի շարք
մանրամասնութիւն-
ներ:

Հայաստանից
արարողութիւններին
մասնակցել է Գրող-
ների Միութեան Պլասահայզրո
պատուիրակութիւնը արարողութիւն
բանաստեղծ էդ-
ուարդ Մելիտոսեանի գլխաւորու-
թեամբ: Պատուիրակութեանը մաս
են կազմել զրականագիտ Սուրէն
Դանիէլեանը եւ բանաստեղծ ու
երգիչ Վահրամ Թաղիկեանը, իսկ
Զահրատի ընտանիքի յատուկ հրա-
ւելով՝ գրականագիտ-արուեստաբան
Եռուրի Խաչատրեանը: Հալէպից յու-
ղարկաւորութեանը մասնակցել է
գրող-հրապարակախօս Թորոս Թո-
րանեանը, իսկ Մ. Նահանգներից՝
դաշնակահար-երաժշտագիտ Շահան
Արծրունին, Սեւեծովեան համագոր-
ծակցութեան երկրների կազմակեր-
պութիւնում ՀՀ ներկայացուցիչ Կա-
րէն Միրզունանը: Ներկայ է գտնուել
նաեւ իսթանպուլի հայաշատ Շիշլի
շրջանի քաղաքապետ Մուսթաֆա
Մարզիկուլն իր տեղակալներով:
Մայր աթոռ Մբ. էջմիածինը

ՀՀ ԴԵՍՊԱՆ ԴՐԿ. ՎԱՐԴ ԳԱՐԵՐԻԵԼԵԱՆԻ ՇԱՆԴԻՊՈՒՄԸ ՄԵԾՆ ԲՐԻՏԱՆԻԱՆԻՑ ԽՈՐՃՐԴԱՐԱՆԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐՈՒՄ ՇԵՏ

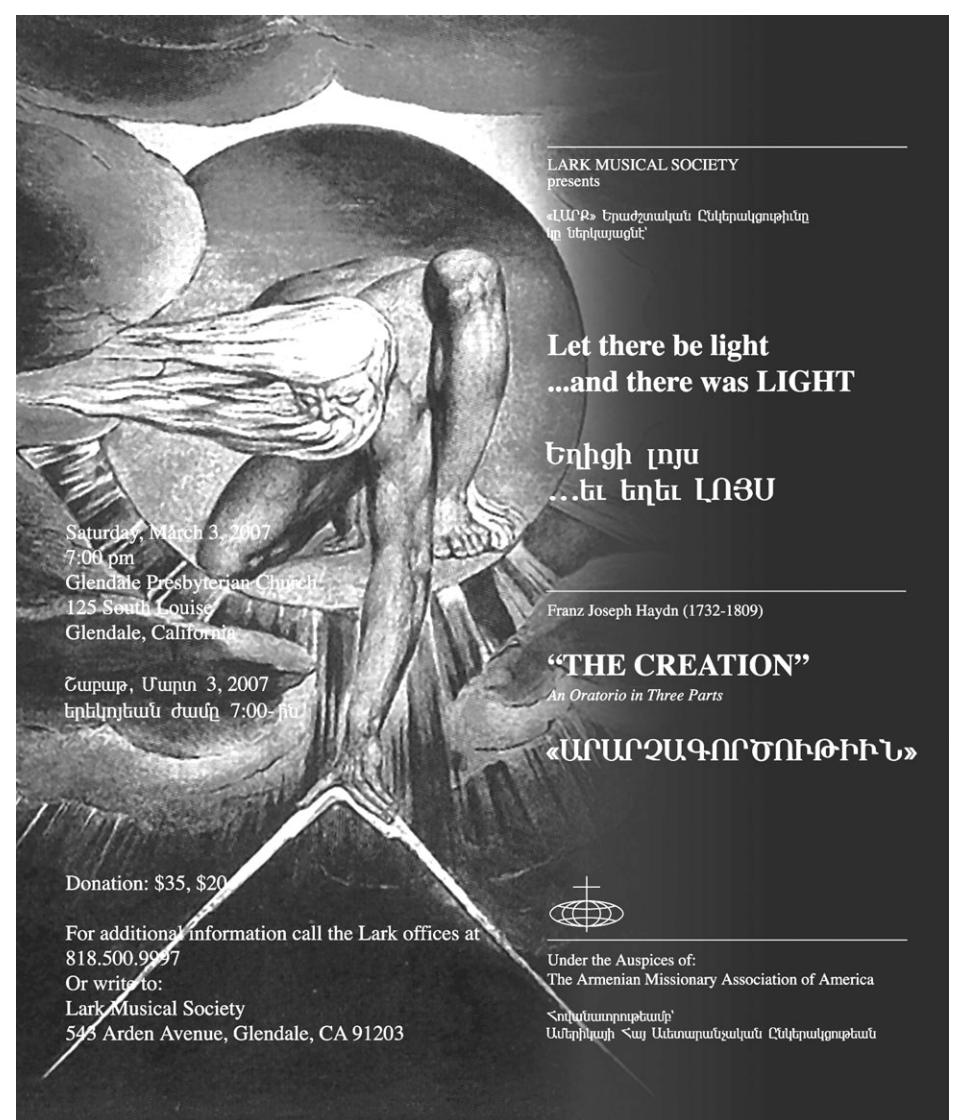
Մեծն Բրիտանիոյ Համամելիքություն Տան հանդիպումը

Երեքշաբթի, 20 Փետրուար
2007-ին, ժամը 15-ին, Armenia
Solidarity, British-Armenian All-
Party Parliamentary Group (BAAPPG)
եւ Նոր Սերունդի Ձայն Ամսագրի
հրատարակութեան նախաձեռնու-
թեամբ, ու հովանաւորութեամբ
Ms. Nia Griffith-ի MP եւ Dr. Bob
Spink-ի MP, Մեծն Բրիտանիոց
Համանքներու Տան (House of Com-
mons) The Grand Committee Room-
ի ընդունակ դահլիճին մէջ,
բրիտանացի խորհրդարանական-
ներու հանդիպումը կայացաւ Մեծն
Բրիտանիոյ եւ Հիւսիսացին Խո-
լանտացի Հայաստանի Հանրապե-
տութեան արտակարգ եւ լիազօր
դեսպան Դոկ. Վահէ Գաբրիէլանի
հետ: Հանդիպման իրենց մասնակ-
ցութիւնը բերին եւ զօրակցութիւն
յայտնեցին բրիտանական Խորհր-
դարանի՝ Համայնքներու Տան ան-
դամներ՝ Nia Griffith-ը, Bob Spink-
ը (վերջիններս ինչպէս նշեցինք
հանդիպումի հովանաւորներն էին)
Paddy Tipping-ը, Andrew Dismore-
ը, Greg Mulholland-ը, Quinten
Davies-ը, Helen Goodman-ը, John

Leech-ը, Mark Hunter-ը, ինչպէս
նաեւ՝ Baroness Cox-ը եւ Lord
Avebury-ին։ Պատմական նշանա-
կութիւն ունեցող սոցն հանդիպման
ներկայ գտնուեցան նաեւ բրիտա-
նահայութեան տարբեր հասարա-
կական կազմակերպութիւններու
ներկայացուցիչներ եւ անհատ մտա-
ւորական դէմքեր։ Հանդիպումը
պատմական էր անոր համար, որ
Մեծն Բրիտանիոյ Համայնքներու
Տան կարեւորագոյն դահլիճներէն
մէկուն մէջ, մասնակցութեամբ նկա-
տառելի թիւով բրիտանացի խորհր-
դարանականներու, Լորտերու Պա-
լատի անդամներու եւ բազմաթիւ
բրիտանահայերու քննութեան
առարկայ կը դառնար Հայոց Ցե-
ղասպանութեան ճանաչման, ինչ-
պէս նաեւ Թուրքիոյ կողմէ Հայաս-
տանի տնտեսական շրջափակման
հարցերը։

Օրուան բանախօս՝ Դեսպան
Դոկ. Վ. Գաբրիէլեան, իր ելոցթի
ընթացքին, ժամանակի հնարյաւո-
րութեան սահմաններուն մէջ անդ-

覃文.16

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

ԼՈՍ ԱՆՁԵԼՈՍԻ ՀԱՅ ՔՈՅՑՐԵՐՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱԿԻ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

ԼԻՆՏԱ.ԳԱՆՑԻԼԵԱՆ

«Հինել թէ Զլինէր»... այս էր գլխաւոր հարցադրումը, որ մօտասորապէս 1500 տարիներ առաջ կը ստիպէր վարդանանց քաջերը, մղելու անհաւասար կրիւ Պարսից հակայական բանակներու դէմ: Ճակատագրական որոշում մը՝ ազգի մը պատմութեան մէջ, որ այդ ազգին լինելութեան իսկ գրաւականն էր: Ճակատագրական պահու մը՝ երբ հայրենիքը բաժնուած էր երկու

Արդարեւ, Զորեքշաբթի 14, Փետրուարին տօն էր Հայ Քոյցերու Վարժարանէն ներս: Առաւօտեան ժամը 9:00ին արդէն իսկ սրահը վերածուած էր եկեղեցւոց, ուր աշակերտութիւնը ամենայն լրջութեամբ կը մասնակցէր հոգեպարար Ս. Պատարագին, պատարագիչ ունենալով Անտոն Վրդ. Սարոյեանը, եւ Վարդանի օրինակով կը հաղորդուէր:

Նոյն օրուան յետմիջօրէին, Վարդանանց տօնակատարութիւնը

01/01/2004

Ճեծ պետութիւններու միջեւ, ժողովուրդը ձգուած առանց թագաւորի, բանակը յանձնուած քանի մը հայրենասէր նախարարներու, որոնք պատասխանատութեան գիտակցութեամբ ու հայրենասիրական մղումով, կրցան որոշել եւ իրենց կենաքին գնով, պահէլ հայրենի հողը, ըմբռնելով իրենց կրօնքին կառչած մնալու կարեւորութիւնը՝ հայրենիքի պահպանման եւ գոյատեման համար:

1500 տարիներէ ի վեր մենք ամէն տարի կը կրկնենք Վարդա-

տեղի ունեցաւ Հայ. Ք. Վարժարանի սրահը, ներկայութեամբ մեծ թիւով ծնողներու, աշակերտներու եւ հիւրերու, որոնք մեծ անհամբերութեամբ կը սպասէին Վարդանանց ճակատամարտի ներկայացումին: Անհամբերութիւնը կը տիրէ մանաւանդ փոքրիկ դերասաններուն՝ «Վարդան»ին, «Ղեւոնդ Երէց»ին, «Նախարարներ»ուն եւ «Շուշանիկ»ին... որոնք իրենց ներկայացուցած դէպքերուն եւ դէմքերուն հոգեվիճակն ու ապրումները կ'ունենալին՝ ի գոհուակութիւն

ՄԱՍ ՈՉ ԽՄԱՑԵՍԱՌ ՄԱՍ Է.

ՄԱՍ ԽՄԱՑԵՍԱՌ ԱՆՄԱՀՈՒԹԻՒՆ Է:

նանց քաջերու գոհողութեան օրինակը, մեծ շուքով կը տօնենք անոնց լիշտատակը եկեղեցիներու, դպրոցներու, սրահներու մէջ խրախուսուելով անոնց քաջութենէն, հեռատեսութենէն, նուիրումէն, որովհետեւ այսօր ամէն ժամանակներէ աւելի պէտք ունինք այդ օրինակին, մեր ազգն ու կրօնքը ամէն բանէ վեր դասելու, իւրայտուկ մնալու եւ այդ իսկ պատճառով նախանձախնդրութիւնը ունենալու մեր մշակութը, լեզուն, զրականութիւնը անաղարտ եւ կենդանի պահելով՝ տակաւին հազարաւոր տարիներ եւս հպարտութեամբ եւ անխարան գոյատելու՝ որպէս աշխարհի առաջին Քրիստոնեաց պետութիւնը:

իրենց հայերէն ուստուցուհի՝ ՄարօԳույումճեանի, որուն նպատակը բեմականացումէ քիչ մը անդին կ'անցնէր, ան կը ջանար նոր սերունդի հոգիներուն եւ մտքերուն մէջ անթեղել հայկականութիւնն ու հայրենասիրութիւնը: Վարձքդ կատար սերմնացան, հունձքդ պատրաստ:

Աւանդութիւն դարձած է Հայ Քոյցերու Վարժարանին մէջ ամէն տարուան երրորդ դասարանի աշակերտը կը ներկայացնեն Վարդանանց ճակատամարտը: Ճակատամարտի նախօրեակին հայրենի ժողովուրդի վիճակը եւ պատերազմի պատրաստութիւնը, ներ-

Շար.Է 18

ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ «ՄԵՐՏԻՆԵԱՆ» ՎԱՐԺԱՐԱԿԻ ՇԻՄԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 25 ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

«Մերտինեան» վարժարանի հոգաբարձութիւնը, ամէն տարի, յատուկ ճաշկերոյթ ձեռնարկով կը տօնէ դպրոցին հիմնադրութեան տարեդարձը: Այս տարի ան տօնեց վարժարանի 25ամեակը:

Արդարեւ, 25 տարիներ առաջ, նուիրեալներու խումբ մը կը ձեռնարկէր հիմնելու Հայ Աւետարանական առաջին դպրոցը Ամերիկայի մէջ:

Տեսիլքի, հաւատքի ու ապածրագրի գործադրութեան 25 ամեայ յաջող ընթացքի մը խրախնանքն էր տօնակատարութիւնը, որ տեղի ունեցաւ Փետրուար 4, 2007ին, «Արարատ» տան «Տէօքէմէնեան» սրահին մէջ, աւելի քան 400 անձերուն ներկայութեամբ:

Բարի գալուստի խօսք ուղղեց կազմակերպիչ յանձնախումբի ասենապետուհի Ռիթա Մէնչէեան: Ան նաեւ ներկայացուց հոգաբարձու-

թեան անդամ եւ օրուան հանդիսավար դոկտ. Փոլ Նարկիզեանը: Դոկտ. Նարկիզեան իր բացման խօսքին մէջ դրուատեց ուսուցիչները ըսելով, որ «որպէս ծնողք, մեր զաւակները այս հաստատութեան պիտի չփառահէինք, եթէ այս դպրոցին մէջ չըլլային նուիրեալ ուսուցիչներ»: Ապա, ան շարունակեց իր հանդիսավարութիւնը:

Ազգային քայլերգներու՝ ամերիկան ու հայկական, երգեցողութիւնը կատարեց Ռաֆֆի Քերպավեան, դաշնակի ընկերակցութեամբ եսթէր Ասիլեանի: Վեր ձողէի Մաթունանի բացման աղօթքով սկսաւ ճաշի պահապարկութիւնը:

Վարժարանի 25ամեակի տօնախմբութեան ներկայ էին պատուուհի հիւրեր՝ Ամերիկայի Հայ աւետարանչական միութեան նա-

Շար.Է 19

ԱՍԵՆՈՒԹԵ ՍԱԼՐԵՆԵՐ ԿԱՆ
ԼՈՒՍԵՐ ԵՐ ՁԵՆԵՐԸ

This project was supported by Grant/Cooperative Agreement Number U90/CCU917012-06 from CDC.
Its contents are solely the responsibility of the authors and do not necessarily represent the official views of CDC.

Volume 27, No. 6

Saturday, MARCH 3, 2007

Armenian Opposition Parties Fail To Form An Election Alliance

YEREVAN -- Last-ditch attempts by several Armenian opposition parties to form an election alliance have ended in failure, it was confirmed on Wednesday.

The parties led by former Prime Ministers Aram Sarkisian and Vazgen Manukian and former Foreign Minister Raffi Hovannisian failed to iron out their differences in late-night negotiations on Tuesday. All three men were tight-lipped about reasons for the fiasco, which is another good news for the Armenian government.

Sarkisian seemed particularly disappointed with the collapse of the talks, saying that his radical Hanrapetutyun

(Republic) party will have to run for parliament on its own. He confirmed that Hanrapetutyun will not team up even with the former ruling Armenian Pan-National Movement, another opposition party involved in the talks.

"I wouldn't like to use details of those negotiations for attacking anyone," Sarkisian told RFE/RL. "I think those details won't be of any use."

But the outspoken oppositionist did say that he suspects some of his potential allies of playing into the government's hands. "Unfortunately, in Armenia and dictatorial countries in

Continued on page 4

SDHP "Sarkis Dkhrouni" Youth Association Organizes A Seminar Dedicated To Sumgait Pogroms

YEREVAN -- The Social Democrat Hnchakian Party "Sarkis Dkhrouni" Youth Association conducted a discussion with a panel of speakers emphasizing the importance of educating the international community about the Sumgait pogroms on the 19th anniversary of the massacres. The panelists delved in the issues concerning the proper way of presenting the historical and political motives behind the atrocities towards the Armenians of Sumgait.

The 1988 Sumgait atrocities in Azerbaijan were viewed by the panelists as a continuation of the genocidal persecution of the Armenian people. The Azerbaijani government carried out very similar actions as their ancestral kins, the Turks, with the same motives to eliminate the Armenian population from their historic lands to achieve pan-Turkism.

Hrair Ulubabyan, who organized an Armenian resistance in Sumgait and currently is the head of the initiative protecting the rights of the Sumgait Armenians, was a panelist at the lecture. He stated that the century old intention of the Turkish people was to achieve an Armenia without an Armenian population; that was the driving

force behind the Azerbaijani government. That vision was attempted to become a reality when the pogroms had been initiated.

The panelists stated that the atrocities against Armenians, which continued until 1991, were so vile that they could be comparable to the Genocide of 1915. Thus it is important to state that justice for the victims of both Genocides remains unresolved.

The most striking is the fact that neither the international community nor Armenia has recognized the events of Sumgait as massacre. Former Ombudswoman for the Republic of Armenia and prominent Human Rights Activist, Larisa Alaverdyan who was also a member of the panel stated that the international legal issues concerning the Sumgait pogroms had not come to culmination since the last time it was discussed in 1989 during the Soviet era.

The Sumgait pogroms are a prime example of human rights abuse, Alaverdyan stated that we simply have not been able to raise the issue as a state matter within the international community. She believes that it is crucial the Sumgait pogroms and their aftermath be addressed by the U.N. Commission on Human Rights.

Turkish MPs To Lobby Against Armenian Genocide Bill

Turkish legislators are traveling to Washington to lobby members of the U.S. Congress against a draft resolution recognizing the mass killings of Armenians under the Ottoman Empire as genocide, parliamentary sources said last Thursday.

Three separate delegations, including members of the ruling Justice and Development Party and the main opposition Republican People's Party, are visiting Washington starting late February and in March to seek support against the resolution, expected to be debated at the House of Representatives in April.

The Democratic-controlled Congress is widely expected to back the draft, even though the White House is opposed to it, wary over the impact on relations with a key Muslim ally and a NATO member. Turkish Foreign Minister Abdullah Gul said after a visit to Washington this month that passing the draft would "poison" ties and "spoil everything" between the two countries.

Armenian Parliament Adopts Dual-Citizenship Law

YEREVAN -- The National Assembly adopted on Monday a controversial bill that allows millions of foreign nationals of Armenian origin to become citizens of Armenia and vote in national elections held there.

Deputies voted by 66 to 5, with one abstention, to pass, in the second and final reading, a package of government-drafted amendments to relevant Armenian laws, despite serious objections voiced by the leaders of the parliament's largest faction.

The legislators representing the governing Republican Party (HKh) insisted as recently as last Thursday that dual citizens from the worldwide Armenian Diaspora be granted voting rights only if they live in Armenia during at least one of the five years preceding a particular election. The demand was backed by the parliament's opposition minority which boycotted the parliament vote. Justice Minister David Harutiunian, who authored the amendments on behalf of

the government, rejected it as unconstitutional.

Parliament speaker Tigran Torosian and virtually all other Republicans eventually fell in line, suggesting that President Robert Kocharian personally pushed for the bill's adoption. Torosian attributed the U-turn to a "political agreement" reached by the country's governing coalition.

The Armenian Revolutionary Federation (Dashnaktsutyun), another coalition member and the main proponent of the right to dual nationality, welcomed the adoption of the bill.

The ban on dual citizenship was imposed by former President Levon Ter-Petrosian and his Armenian Pan-National Movement (HHSh), which remains staunchly opposed to the idea. The HHSh deputy chairman, Andranik Hovakimian, insisted on Monday that it is "extremely dangerous" and fraught with "numerous risks" for Armenia's national security.

Man Dies After Self-Immolation

YEREVAN -- A man from a village in southern Armenia died after burning himself near the main government building in Yerevan under uncertain circumstances on Tuesday.

Eye-witnesses said the man, identified as Jivan Hakobian, poured petrol all over his body and set himself ablaze before being rushed to a hospital early in the afternoon. A senior doctor there told RFE/RL that he died of severe injuries about eight hours later.

The doctor, Hovannes Aslanian, said earlier in the day that Hakobian's chances of survival are slim. "His condition is extremely grave and, I would say, incompatible with life," he said. "Eighty percent of his body surface is covered by deep burns. On top of that, he has respiratory burns."

Hakobian was said to have chanted anti-government slogans moments before the self-immolation. "Some people tried to put out the fire, but he got totally burned," said one witness.

It was not immediately clear what prompted the 44-year-old father of four to take the extreme and desperate action. His wife and other relatives declined a

comment as they arrived at the Yerevan clinic specializing in treatment of burns.

Hakobian and his family reside in the village of Dalarik in the southern Armavir region. He reportedly worked in Russia for several years before returning to Armenia recently.

The Dalarik mayor, Pargev Saghatelian, said Hakobian has never approached him with any complaints or grievances. "He never lodged any complaints," Saghatelian told RFE/RL. "He just said once that he wants to borrow a loan."

Prime Minister Andranik Markarian's office, meanwhile, revealed

Continued on page 3

British House Of Commons Hosts Meeting On Armenia

Baroness Caroline Cox addressing the meeting

LONDON -- Armenian Ambassador to Great Britain His Eminence Vahe Gabrielyan met on February 20 at the UK House of Commons with representatives of both Houses and prominent members of the Armenian community in the UK. The event was organized by Armenia Solidarity group, the British-Armenian All-Party Parliamentary Group, and the Social Democrat Hunchakian party UK organ "Nor Serounti Tsayn" (Voice of Nor Serount). The meeting was also jointly sponsored by Ms. Nia Griffith MP and Dr. Bob Spink MP.

The meeting was devoted to two motions submitted to the parliament urging the end of the Turkish blockade of Armenia and the re-affirmation of the Armenian Genocide.

The parliamentary motion to recognize the Armenian genocide; EDM 357, was submitted by Bob Spink of the Conservative Party. Currently it has been endorsed by 68 parliament members. The parliamentary motion on the Turkish blockade of Armenia; EDM 344, was submitted by Nia Griffith from the Labor party and currently has the support of 66 MPs.

Presentations were made by: Dr Spink, Baroness Cox, Nia Griffith, Quentin Davies, Paddy Tipping, Andrew Dismore, Lord Avebury and Eilian Williams. Members of the Panel presented each their own points of view about Turkey's ascension to Europe, the opening of the borders be-

tween the two countries and the recognition of the Armenian Genocide. In their closing remarks the parliamentarians advised the British Armenian community: to advocate their own MPs and ask them to sign EDM 357 and EDM 344. Another factor that the community must address is the UK government's keen interest to admit Turkey into the European Union. The panelist stated that it is imperative that the British Armenian community contact their MEPs and voice their concern over the matter.

The parliamentarians announced their intention to organize their fellow members of parliament and wear a white poppy on April 24 in remembrance of those who perished during the Armenian Genocide.

The speaker of the day His Excellency Dr Vahe Gabrielyan, the Armenian Ambassador who spoke about "The Turkish Blockade of Armenia" and "the Recognition of the Armenian Genocide by the UK Government" and reiterated the statement that "Turkey must apologize to Armenia." His Excellency spoke extensively on Armenia's approaches to these and other issues and called on the MPs to use Britain's close ties with Turkey to force it to open border with Armenia and establish relations with it. The ambassador thanked the organizers and well as British MPs for their efforts urging debates on these two very important problems

Education Minister Asks University Boards To Investigate Corruption

Following a survey that was conducted and publicized by the Social Democrat Hunchakian Party "Sarkis Dkhrouni" Student and Youth association exposing a system of payment for good test and exam results at government run universities, Republic of Armenia's Education Minister Levon Mkrtchian has prompted University management boards to investigate the persistent corruption.

Out of 2000 students - five percent of all the students in Armenia - 1821 said that there was corruption in their colleges. A striking 93 percent of respondents to the survey recommended that instructors salaries be improved to discourage them from accepting bribes.

The results of the survey were

submitted to the education minister asking him to remedy the problem. Up until now, the Education Minister had been non-committal. Yet mounting international exposure and pressure concerning the revelation of persistent corruption within higher education has finally resulted in his compliance to a formal investigation.

Within a statement the "Sarkis Dkhrouni" student association conveyed its desire that exposure of this corruption will lead to the overhaul of the current Soviet-era system of marking. Adjustments need to be implemented and mandated from above. As 87 percent of the surveyed students stated there should be a functioning

Armenian Community Leaders In Canada Meet With Minister Jason Kenney

MONTREAL -- Several leaders of the Canadian Armenian community met earlier today with Minister Jason Kenney, Secretary of State for Multiculturalism and Canadian Identity. The meeting, which was held in the Montreal offices of the Diocese of the Armenian Church of Canada, was organized by the Congress of Canadian Armenians at the request of the Minister. The discussions centred on Armenian issues and the concerns of the community.

The recent assassination of Hrant Dink in Istanbul was discussed with the Minister. The Rural Poverty Eradication Program in Armenia, which the Canadian Diocese and the Congress of Canadian Armenians have committed to actively support, was explained. Suggestions were made on how to streamline the Canadian visa application process in Armenia. The community leaders also recommended that Canada play a more active role in supporting a lasting solution to the Nagorno-Karabagh issue based on its right to self determination.

During the meeting, Payam Akhavan, Professor of Law at McGill University, thanked the Minister for his recent timely intervention in facilitating Taner Akçam's entry into Canada. Akçam, a Turkish historian, visited Montreal last week to give two lectures. "Akçam is a voice for Armenian-Turkish reconciliation," said Professor Akhavan. "Thankfully, those who tried to silence him by making slanderous accusations failed."

At the end of the meeting, Jason Kenney concluded his remarks by saying: "I treasure my relationship with the Armenian community. I am sensitive to its concerns, and am committed

Minister Jason Kenney

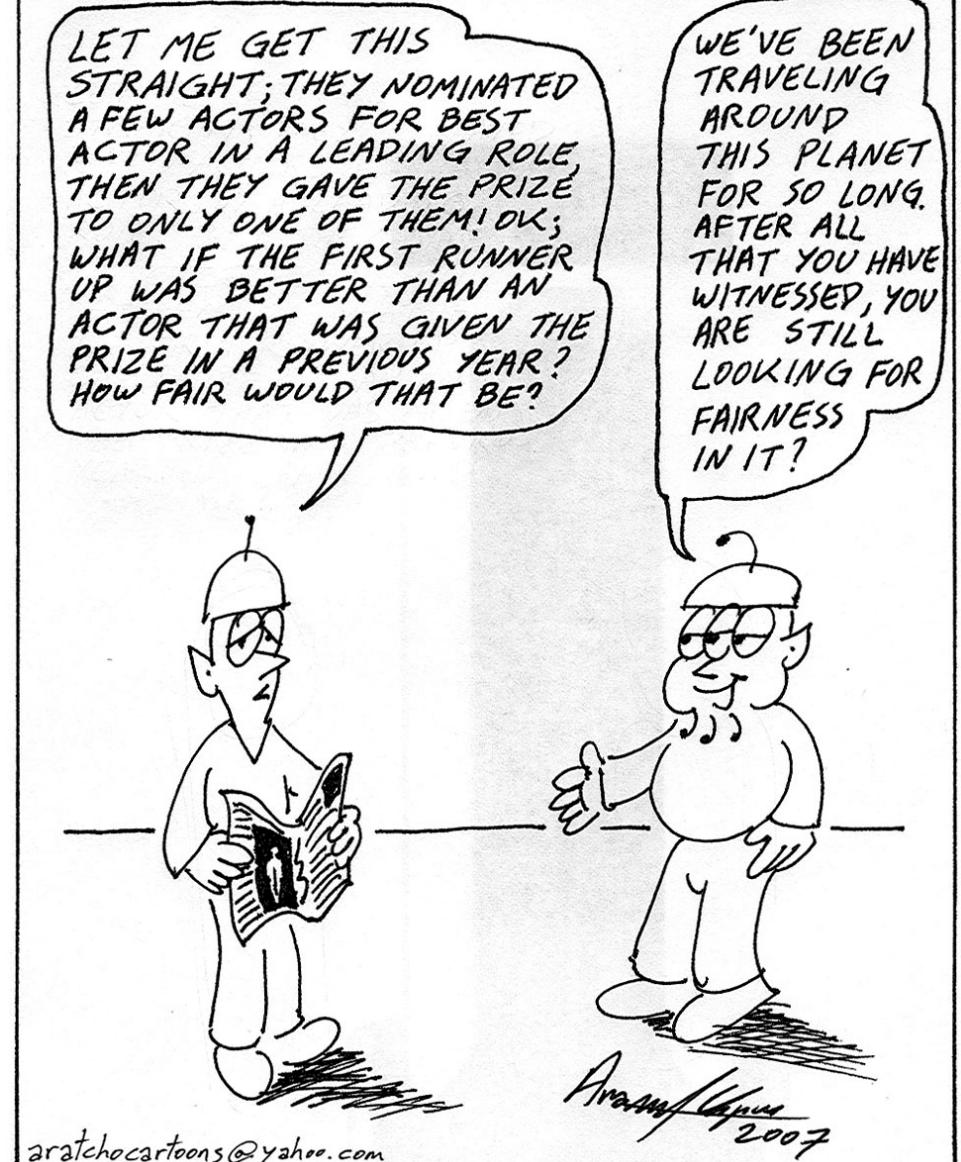
to help it achieve its future aspirations."

"I am very encouraged by the Minister's response to the several suggestions we made to him," said Taro Alepian, Chairman of the Congress of Canadian Armenians. "The Government of Canada has shown by its actions that it is supportive of our community, and of our stated positions on Armenian issues."

The member organizations of the Congress of Canadian Armenians include (in alphabetical order): AGBU Alex Manoogian School, AGBU Montreal Chapter, Armenian Democratic Liberal Party, Holy Cross Church of Laval, St. Gregory the Illuminator Church of Montreal, S.D. Hunchakian Party, Society of Armenians from Istanbul, Tekeyan Cultural Association.

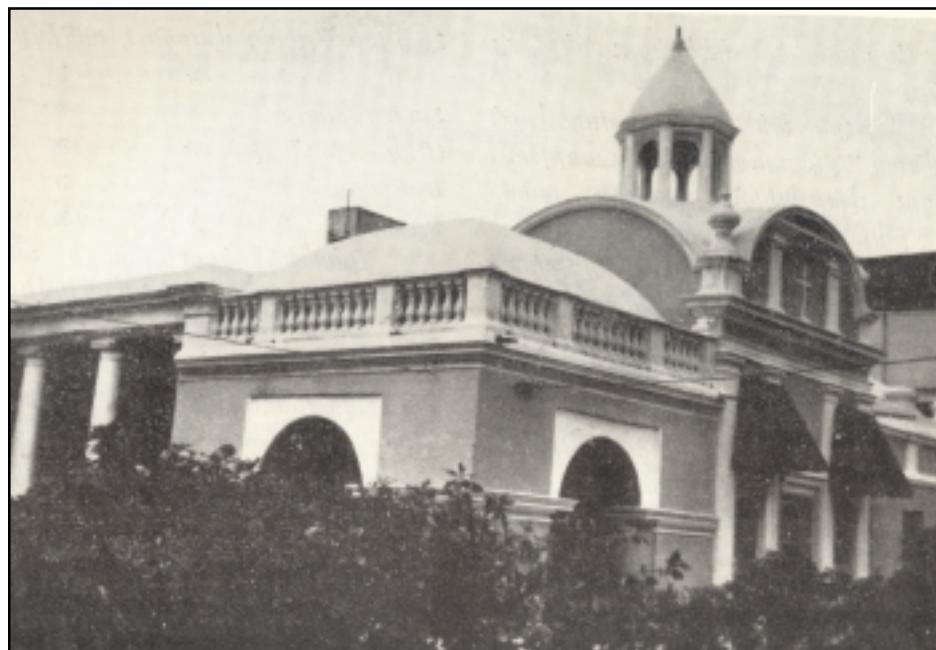
THE MARTIAN EXPLORERS

By Ara Tchoban Krikorian

UCLA International Conference On Indian Ocean Armenians

UCLA -- "Ebb and Flow of the Armenian Communities of the Indian Ocean" is the theme for the next UCLA international conference, Saturday and Sunday, March 17-18, 2007. Sixteen scholars from Armenia, Europe, and North America will discuss the important commercial, cultural, and intellectual roles of the Armenian communities of Southeast Asia from the seventeenth through twentieth century. The conference, open to the public at no fee, will be

St. Mary's (Astvadzadzin) Church, Madras

held in Young Hall, Court of Sciences 50, on Saturday from 9:30 a.m. to 5:30 p.m. and on Sunday from 2:00 to 5:30 p.m.

The Saturday sessions will focus on cultural and intellectual themes, including the current state of the Indo-Armenian community, while the Sunday afternoon session will feature three presentations on the long-distance trade of the New Julfa merchants and their interaction with the mercantile forces in the Indian Ocean and beyond.

The conference is sponsored by the UCLA Armenian Educational Foundation Chair in Modern Armenian History and co-sponsored by the Center for India and South Asia, Department of History, International Institute, Center for Near Eastern Studies, and the AGBU Southern California District Committee. It is the sixteenth consecutive conference in the UCLA series on Historic Armenian Cities, Provinces, and Communities.

After introductory comments on the "ebb and flow" by Professor Richard Hovannisian, the Saturday morning sessions will be chaired and discussed by Professor Engseng Ho of Harvard University, with five papers: Professor Margaret Sarkissian of Smith College will give an illustrated talk on the Armenian mercantile communities of Southeast Asia; Professor Khachig Tololyan of Wesleyan University will speak on eighteenth-century thought on transforming the Armenians from dispersion to nation; Professor Peter Cowe of UCLA will examine the development of Armenian drama in India; Professor Osheen Keshishian of Glendale Community College will assess the roles of "Azdarar" and other Indo-Armenian periodicals; and Ph.D. candidate Mana Kia of Harvard University will present Joseph Emin in the context of British colonial policies.

The Saturday afternoon sessions on March 16 will be chaired and com-

mented on by Professor Houri Berberian of CSU, Long Beach. Presenters include Professor Michael Fisher of Oberlin College on an Armenian lady from Agra in London in the early seventeenth century; Professor Bhawati Bhattacharya of Leiden on the noted Armenian general, Khwaja Gorgin Khan; Dr. Richard Hovannisian on Indo-Armenian notables, with a film on Sir Catchick Paul Chater; Mr. Gregory Aftandilian, a fellow at Harvard University, on American GIs in

India in World War II, and Honorable Armen Baibourtian, Armenia's first ambassador to India, on the present situation of the community.

Extended time has been given for each of the three presentations on Sunday afternoon, March 17, dealing with long-distant merchants and trade. Edward A. Alpers of UCLA will serve as chair and discussant. Professor Sanjay Subrahmanyam, director of the India and South Asia Center at UCLA, will speak on French commercial ambitions and Armenian interlocutors in the seventeenth century; Dr. Sebouh Aslanian of UC Irvine and a co-organizer of the conference, will focus on the role of the New Julfan "Network of Trust," and Tatiana Seijas of Mexico City and a Ph.D. candidate at Yale University will present Don Pedro di Zarate, a Julfan Armenian in Mexico City. Discussions will follow each of the conference sessions.

As in past conferences in this series, Richard and Anne Elizabeth Elbrecht of Davis will mount a pictorial exhibit, this one on the Armenian churches, buildings, and institutions of South Asia.

The conference proceedings in this series are edited and prepared for publication by Richard Hovannisian. To date, six volumes have been released: Van/Vaspurakan, Bitlis-Mush/Taron, Kharpert/Tsopk, Erzerum/Karin, Sivas/Sebastia, and Diarbekir-Urfâ/Tigranakert-Edessa. The seventh, Armenia Cilicia, is being co-edited with Professor Simon Payaslian of Clark University and will be published in 2007, to be followed by volumes on the Armenian communities of Constantinople, Smyrna, the Black Sea-Pontus region, Kars and Ani, Caesarea, Jerusalem, and New Julfa.

Parking for the international conference on the Indian Ocean communities may be found along Hilgard Avenue (limited space) or in the UCLA Parking

Over 180 Armenian Students Gather to Discuss Their Role in Armenia's Development

NEW YORK -- Over 180 Armenian students from 67 universities across United States and Canada convened at Columbia University on February 3rd and 4th to define their role in the development of Armenia. This summit of Armenian students, titled "Armenia's Development: The Students' Role" was organized by the Armenian Club of Columbia University and Advocates for Armenia group. It was sponsored by the Armenian Center at Columbia University and Armenian General Benevolent Union.

The purpose of this groundbreaking event was to empower young Armenians to effect positive change in Armenia today. The two-day meeting featured presentations by prominent figures in the developing fields of business, information technology, health, law, and education. These presentations were followed by intense working sessions during which student participants worked with one another and experts to formulate innovative ideas for specific, small-scale projects to be implemented in Armenia within the next two years. At the conclusion of the summit, the students had combined their innovative ideas with the

knowledge and expertise of the guest experts to produce seven highly promising projects proposals. Advocates for Armenia has committed to aiding in the implementation of these projects primarily through the coordination of partnerships with groups in Armenia and funding organizations in the Diaspora.

Levon Bagramian, chair of the summit's organizing committee, reflected on what the future has in store. "With this summit we began turning the attention of the Diasporan student body to Armenia's development challenges. We have much more to do. If Armenia is to become a prosperous, democratic country that is home to all Armenians, then we in the Diaspora have plenty more to do to help her to get to that stage quicker. Expect more from us."

Advocates for Armenia is a group of Armenian-Americans attempting to increase the attention of the Diaspora of the United States towards Armenia's development challenges. It will cooperate and partner with any Diasporan group that believes that more attention is due in matters of Armenia's development.

Armenian Studies Program at Fresno State To Hold 19th Annual Banquet

FRESNO -- The Armenian Studies Program of California State University, Fresno, will hold its 19th Annual Banquet on Saturday, March 24, 2007 at the Fort Washington Golf & Country Club, 10272 N. Millbrook, in Fresno.

The keynote speaker and special guest for the Banquet is The Honorable Armen Liloyan, Consul General of the Republic of Armenia, who will be paying his first official visit to Fresno. The Consul General was born in Yerevan, Armenia and received a Bachelor's degree from the Department of Oriental Studies at Yerevan State University. In 2001-2002 he received his M.A. in Diplomacy and International Relations, from the University of Westminster, in London. He has diplomatic experience as a desk officer for Central Europe and later the Balkans in the Foreign Ministry of the Republic of Armenia. In November 2006 he was appointed as Consul General of the Republic of Armenia in Los Angeles.

During the Banquet, student recipients of Armenian Studies scholar-

ships and grants will be recognized.

The Armenian Alumni and Friends Chapter at Fresno State is organizing a silent auction at the Banquet.

During the past several decades the Program has gained national and international recognition, with an undergraduate program offering as many as ten courses in Armenian Studies. The Program houses two endowed positions, the Haig & Isabel Berberian Chair of Armenian Studies, held by Prof. Kouymjian, and the Henry Khanzadian Kazan Visiting Professor of Armenian Studies. Barlow Der Mugrdechian and Dickran Kouymjian constitute the core faculty of the Program along with the annual Kazan Visiting Professor.

The reception and silent auction begin at 6:00PM followed by the Banquet at 7:00PM.

Tickets are available at \$50 per person, with a special price of \$20 for Fresno State students.

For more information about the Banquet, please contact the Armenian Studies Program at 559-278-2669.

Man Dies After Self-Immolation

Continued from page 1

that it received a letter from Hakobian on February 20 demanding that the government grant him a 10-year interest-free loan in compensation for his bank savings that had been wiped out by the hyperinflation of the early 1990s. According to a government spokeswoman, he complained that his similar letters to

Structure 2 (\$8.00), entrance from Hilgard at Westholme Avenue. A map of the UCLA south campus (see Young Hall) may be found at www.ucla.edu/map/ and the UCLA Armenian Studies web site may be accessed at www.uclaarmenian.org.

President Robert Kocharian and the National Assembly remained unanswered.

The official said Hakobian also asked the government to help him get an audience with business tycoon Gagik Tsarukian or opposition leader Stepan Demirchian. He was informed by phone that the government can not deal with such matters, she added.

This is the second case of public self-immolation registered in Armenia in less than three months. An elderly woman and her three grandsons set themselves on fire outside Kocharian's official residence in early December, in protest against an alleged cover-up of the killing of a family member. All of them stayed alive after hospitalization.

Vivacious, Talented & Young Cellist Ani Kalayjian

By Arpine Kocharian

"I find the process of being a cellist, and performing with other musicians to be an exhilarating experience." Ani Kalayjian

Cellist Ani Kalayjian has garnered respect in the classical music world at an age when most artists have yet to prove themselves. At just 25 years old, the Armenian-American talent has

had groundbreaking performances in the United States, Canada and Europe, appearing in concert both as a soloist and chamber musician. She has set the stage for a prolific career having collaborated with many of the world's most famous artists, while expressing her own artistic vision through an impressive repertoire that reflects a wide range of genres and styles.

What started as a hobby soon became a true passion for music. Ani began taking cello lessons at the age of four after she moved to the United States. Her grandfather, who taught cello in the Middle East, and was involved in the formation of a local orchestra in the 1960s, was an early source of inspiration.

Ani's musical studies continued at the Manhattan School of Music preparatory division. She received her Bachelor's degree in cello performance from the Mannes College of Music in New York City, where she studied with Timothy Eddy, cellist of the Orion Quartet. Ani went on to obtain her Master's degree with distinction from the Royal Northern College of Music in Manchester, England, where she was a student of Ralph Kirshbaum, international soloist. Ani's teachers, whom she considers integral to her success, refined her artistry and skills as a professional musician. She concluded her postgraduate studies in 2006 embarking on an exciting career in music.

International exposure to classical music festivals and her myriad experiences have helped shape and impact her direction as a performer. Ani was one of the two cellists selected for the national program of the inaugural season of David Finckel and Wu Han's Music@Menlo. She has

appeared in Michael Tilson Thomas' Aaron Copland workshop at Carnegie Hall where she performed at Zankel and Weill Hall. At Prussia Cove in Cornwall, England, she was featured in a BBC documentary playing in a masterclass with Steven Isserlis. In 2003, Ani made her concerto debut at Columbia University's Miller Theatre performing Saint-Saens concerto with orchestra. Her recent competition success includes winning the Anglo-

Czechoslovak Trust competition where she was also granted the Bohuslav Martinu Foundation Prize. Her 2006 concerts included appearances with the Bayside Trio in Portland, Maine, as well as solo performances in Holland, the Czech Republic, and at Oxford University in England. Among her upcoming engagements are solo recitals in Montreal, as well as her New York solo recital debut at Carnegie Hall on March 31, 2007.

As well as her ambitions as a soloist, Ani's passion for chamber music is manifested in Trio Nareg where the brilliant young cellist will perform with Ani Kavafian, one of America's most versatile violinists, and pianist, Armen Guzelimian, a virtuoso soloist. The three celebrated solo artists will perform at the inaugural season of the opening of Segerstrom Hall for the very first time on May 24, 2007. This groundbreaking musical event will promote Armenian contemporary and classical works.

David Finckel, Artistic Director of the Chamber Music Society of Lincoln Center has been quoted with saying, "Ani Kalayjian's music making is infused with her personal warmth. She brings joy into the concert hall and shares it generously with the audience and with her colleagues. She is an important musician who will undoubtedly touch many lives during her career." As a messenger of classical music, Ani wishes to discover seldom played works that have not yet been explored to their full potential. She is also dedicated in promoting classical music amongst the younger generations. "I want to educate people of the living power of classical music. I can say that this is the central goal of my career."

Massis Weekly on the Internet
www.massisweekly.com

Armenian Opposition Parties Fail To Form An Election Alliance

Continued from page 1

general there are too many such parties," he said.

When asked to name them, Sarkisian said, "The public will see that during the election campaign. I think the public already has suspicions about one or another party. I don't have to specify them."

Manukian also refused to elaborate on the opposition discussions. "I don't want to play the blame game," he told RFE/RL. "That's just the way it is. We failed for some reason, and I don't want to make any comments."

Manukian also said later in the day that his National Democratic Union (AZhM), one of Armenia's oldest opposition parties, has decided to boycott the May 12 elections. The veteran politician has advocated such a boy-

cott in the past, arguing that the country's culture of electoral fraud leaves little room for the opposition.

The nominal chairman of Hovannisian's Zharangutyun party, Vartan Khachatrian, may have had Manukian in mind when he complained that some unspecified participants of the talks were skeptical about the chances of an opposition bloc making a strong showing in the May 12 elections.

"We did everything in our power to reach agreement and always remained open to mutual concessions," Khachatrian told RFE/RL. He said Hovannisian was even ready not to occupy any of the five top spots in the would-be bloc's list of candidates.

Khachatrian added that Zharangutyun will decide later on Wednesday whether or not it will contest the elections.

Education Minister Asks University Boards To Investigate Corruption

Continued from page 2

system of discipline in the management of higher education establishments. If this systemic problem of corruption within our system of higher education is not resolved, bribery will

persist in the country and the deep-rooted culture of corruption will remain. Those who pass their exams with a bribe are assumed to be knowledgeable, will gain respectable positions in the future, and ask for bribes. The cycle must be stopped.

SCHOOL OF BUSINESS AND MANAGEMENT

SUCCEED WITH INTEGRITY

"Succeed with Integrity: It's more than words. It's what distinguishes APU from other schools and what we are most proud of. Courses combine content and character, producing successful alumni who are industry leaders: CEOs, entrepreneurs and change agents."

ILENE BEZJIAN, DBA
Dean, School of Business and Management

5 BACHELOR'S PROGRAMS » 2 MASTER'S PROGRAMS

CALL (866) 209-1559 (toll free)

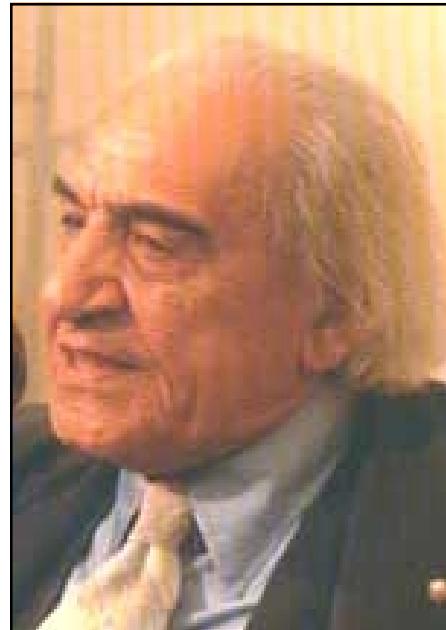
CLICK www.apu.edu/sbm

EMAIL sbmgrad@apu.edu

ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ՝ ԳՈՒՐԳԵՆ ԵԱՆԻԿԵԱՆԻ ՎՐԻԺԱՌԱԿԱՆ ԱՐԱՐՁԻՆ ՅԵՒԹԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒ

ՀԱՅԿՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Պէլըրութի Զէլթունիէ թաղին
մէջ առաւտուեան վաղ ժամերուն,
մօտակայ քապարէէ մը ելած, կը
քալէինք ծովեզերքի պատշզամաւոր
մայթին վրայ, տուն երթալու հա-
մար: Մեզմէ առջեւ, խեղճ երեւոյ-
թով երկու մարդիկ կը քալէին,
որոնց խօսակցութիւնը թրքերէն
թուեցաւ: Ուշադիր մտիկ ընկերով
հաստատեցինք, թէ, այս, թրքերէն
կը խօսին անոնք: Զարմացած կը
մտածէինք թէ այս խեղճ արտաքի-
նով թուրքերը ինչ գործ ունէին այս
լիւքս թաղին մէջ, ա'յս ժամերուն:
Եթէ մեզի պէս խմելու եւ զուարձա-
նալու եկած էին, այս թաղի պերձա-
ղիճները իրենց հասողութենէն վեր
էին: Կ'երեւի մօտակայ պանդոկի
մը, կամ բազմաթիւ քապարէներէն
մէկուն մէջ ծառացող գործաւորներ
էին: Բայց կարեւոր չէր թէ ինչու
հոս էին եւ ինչ կ'ընէին անոնք,
կարեւորը այն էր որ թուրք էին, եւ
մենք առաջին անգամն է որ դէմ
յանդիման կը գտնուէինք թուրքե-
րու, մեր ցեղը ջարդած ժողովուր-
դին երկու ներկայացուցիչներուն
հետ: Չորս կողմը ամայի էր, եւ
մենք՝ 20-25 տարեկան տաքարիւն
երիտասարդներ՝ որոնց առջեւ,
ահա՛, ուկեայ առիթը կար սպան-
նելով սա երկու թուրքերը ծով
նետելու՝ մասնակի վրէժ լուծած
ըլլալու համար: Այս մտածումով
բաւական երկար քալեցինք անոնց
ետեւէն, թեր ու դէմ կարծիքներով՝
մէկ վարանելով, մէկ վճռական
որոշումի յանգելով, մինչեւ որ
հասանք Պապ իտրիս, եւ մեր
վարանումը ինքնաբերաբար վերջ
գտնելով, հանրակառք նստանք:

Այս դէպքը պատահեցաւ 40-
ական թուականներուն վերջերը:
Այն ատեն երիտասարդներու օրի-
նակ ծառայելու ասհմանուած Գուր-
գէն Եանիկեանը չկար, սակայն իր
ըրածը, երեսնամքեակ մը առաջ,
մեր ալ մտքէն անցեր էր: Ուրեմն,
Գուրգէն Եանիկեանը բացառու-
թիւն չէր, ամէն գիտակից, վրէժին-
դիր եւ ազգացին արժանապատու-
թիւն ունեցող հայու մտքէն անցեր
էր նման մտածում: Եանիկեան
բացառութիւն էր այն բանով, որ
մտածումը գործադրած էր: Եւ իր
գործադրած հերոսական արարքը
հայ գիտակից երիտասարդութեան
ազգային-հայրենական պարտաւո-
րութեանց եւ իսէչալին նուիրուե-
լու ձգուումին համապատասխանե-
լով՝ ան օրինակ ծառայեց հայ
երիտասարդութեան՝ անձնազո՞ն հե-
տեւորդներու փաղանգներ յառաջ
բերելով:

Այդ երիտասարդներէն ընտրանիի մը հետ մեր առաջին հանդիպումը պատահեցաւ 70-ական թուականներու վերջերը, երբ Հայկագեան Քոլյէճի սրահին մէջ ամավերջի հանդէս տեղի կ'ունենար: Բեմի վրայ էր Հայաստանէն իբրև դասախիոս հրամիրուած, այժմ հանգուցեալ, Փրոփ. Լեւոն Հախվերդեանը: Յանկարծ սրահին մէջ իրարանցում մը պատահեցաւ, բազմութեան զլուխները ետ դարձան տեսնելու համար չորս դիմակաւոր ու զինեալ երիտասարդներ եւ նոյնպէս ծպտուած ու ձեռքը ատրճանակ բռնած երիտասարդուհի մը հանդարտութիւն յորդորելով կը յառաջանար դէմքի բնմ, յայտնելով որ հանդիսութիւնը քանի մը վայրկ-

արտայալութիւնները՝ մինչեւ դատապարտութեան համառող քննազատութիւններով։ Եթէ կը գործչանաք գնահատելէ, կը իննդեռնք որ գէթլուու մնաք։ Այս զուապ արտայալութիւններնէն յետոյ անոնք մէկնեցան, խոր տպաւորութիւն գործելով հանդիսականներուն վրան։ Հետա եղողապատանի տղաս դուրս վագեց անոնց ետեւէն եւ վերադառնալով ըստա։ «Պապ, երբ դիմակները հանեցին ինքնաշարժ նասելու համար, մէկը ճանչցայ, քու ծանօթներէդ մէկն է»։

Անակնկալի եկած եւ շուարած վիճակ ունէին, մանաւանդ, կուսակցական դեկավարները։ Առանց իրենց գիտակցութեան, իրենց ծոցէն հեռացած, կամ երկրորդ պատկանելիութեան մըն ալ ծառայելու երդում կատարած երիտասարդներէ բաղկացած էր այս կազմակերպութիւնը։ Անոր զինուորագրուած էին թուրքիոյ եւ անոր գործած ցեղասպանութեան հանդէպ իրենց ղեկավարներու զասականացած եւ ապարդիւն գործելակերպէն ձանձրացած, եւ ամէն Ապրիլ 24-ի առթիւ կազմակերպուած միօրինակ սպահանդէմներէն ու խօսուած ձառերէն յուսախաք հնչակն ու դաշնակը, ուամկավարն ու համայնավարը ունաել անկուսակցական վրէժիմնդիր երիտասարդները, որոնք թուրքը պատժելու նոր ուղի եւ ոճ կը փնտուէին։ Եւ որքան շատցան արիւնահնուութեան դէպքերը, ազնքան շատցան նաեւ պատասխաննատուութենէ իսուսափելու եւ անտեղեակը ըլլալու կուսակցական բանաւոր ու գրաւոր արտայալութիւնները մինչեւ իսկ դատապարտութեան երանգով, եղածը ահաբեկչութիւն (Terrorism) որակելով իսկ։

Ականատես ըլլալով վրիժա-
ռական այս շարժումին արագ տա-
րածման՝ շփոթած ու մտահոգ էին
հայուն հետ նաեւ միջազգային
քաղաքական շրջանակները։ Անոնք
շշմած էին, մանաւանդ, այն կա-
տարեալ գաղտնապահութենէն,
որուն քօղին տակ կը գործէին
Գաղտնի Բանակի անդամները։ Եւ
եթէ չըլլար ժբնեւի արկածը, որ
պատահեցաւ իրենց տան մէջ ոռումը
պատրաստող Ալեք Ենիգոմշեանին
եւ Սիւզի Մահսերեճեանին, տակա-
ւին գաղտնիքը կրնար երկար ատեն

պահպանուած մնալ: Այնքան կատարեալ էր գաղտնապահութիւնը որ կուսակցական ղեկավարը իր շարքայինքն, եղբայրը եղբօրմէն եւ ծնողը զաւկէն լուր չունէին: Մտահոգ էին հայ կուսակցութիւնները, մանաւանդ Դաշնակցութիւնը, որուն ամենագործօն ու նուիրեալ տղաքը զիրենք գոհացնող գործունէութեան նոր ասպարէզ գոտած էին: Առաջքը առնելու համար սոյն արտահոսքին, Դաշնակցութիւնը կազմակերպեց իր սեփական զինեալ խուժը՝ «Յեղապահնութեան Մարտիկներ» անուան տակ: Բայց ինչպէս նման պարագաներու կը պատահի, նոյն նպատակին ծառայող կազմակերպութիւններու բազմացումով յառաջ եկած մըցակցութիւնն ու հակամարտութիւնը պառակտում յառաջ բերին, եւ այդ բոլորին վրայ գումարուելով Թուրքիոյ եւ անոր բարեկամ միջազգային շրջանակներու դաւադրական աշխատանքները, պառակտումի որդը ներսէն կրծեց այդ կազմակերպութիւնը, յանգեցնելով ներքին արիւնոտ պայքարներու, եւ ի վերջոյ, քայլքայման:

Ահա՛, այս մտորումներուն է
որ մղուեցանք Գուրգէն Եանիկեա-
նի 1973 Յունուար 27-ին, Սանթա
Պարպարացի թրքական հիւպատո-
սարանին մէջ երկու թուրք դիւա-
նագէտներ զնդակահարելուն առ-
թիւ; Կարելի է մտածել թէ սպանն-
ուած այդ երկու թուրքերը ի՞նչ
յանցանք ունէին իրենց նախնիքնե-
րու գործած ոճիրին մէջ: Իսկ ինչ
յանցանք ունէին մէկ միլիոն անմեղ
հայերը, որոնք բարբարոսաբար
ջարդուեցան թուրքերու կողմէ, եւ
մնացած մէկուկէս միլիոնն ալ աք-
սորուեցաւ իր Մայր Հայրենիքն:
Գուրգէն Եանիկեան մանաւանդ չէր
կրնար մոռնալ իր աւագ եղօր
մորթուիլը՝ մինչ ինք եւ մայրը
ախոռին մէջ ծուարած՝ ականատես
կ' ուլալին աշաւոր ոճիրին:

Վ զ ո պ ա կ ա ն ի ր ա ր ա ր ք ռ վ ա ն
մ ո ո ւ ա ց կ ո տ մ ա ր դ կ ո ւ թ ե ա ն լ ի շ ե ց ո ւ ց
հ ա յ ժ ո ղ ո վ ու ր դ ի կ ր ա ծ ց ե ղ ա ս պ ա -
ն ո ւ թ ի ւ ն լ ե ւ ա ն ո ր բ ա զ մ ա ղ ա ր ե ա յ
հ ա յ ր ե ն կ ի ք ի ն բ ո ն ա գ ր ա ւ ո ւ մ ը թ ո ւ ր ք
յ ա փ ի տ ա կ ի չ ն ե ր ո ւ կ ո ղ մ է ։ Մ ա ր դ կ ո ւ -

覃文平 19

ARMENIAN ATHLETIC ASSOCIATION
WOMEN'S AUXILIARY
(GLENDALE CHAPTER)
INVITES YOU TO OUR
OPEN HOUSE

AT GLENDALE PUBLIC LIBRARY
222 E.HARVARD ST. GLENDALE
MARCH 4TH, 7PM

REFRESHMENTS AND APPETIZERS WILL BE SERVED
ADMISSION IS FREE

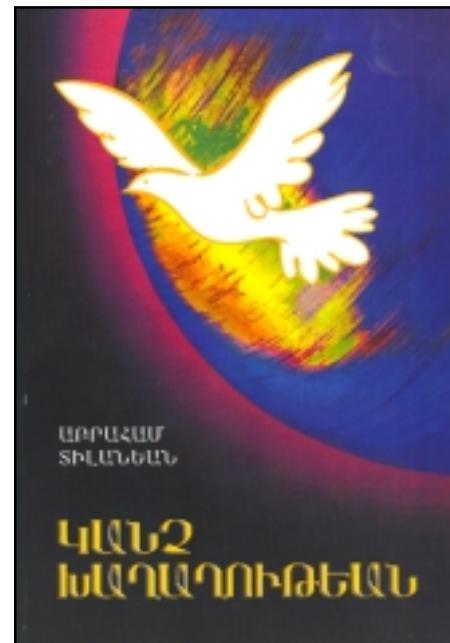
RSPV: ANI (818) 800-6420 OR LENA (818) 395-7967
KARINE67@SBCGLOBAL.NET OR ROSINEDT@aol.com

ՆՈՐ ՇՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ԿԱՆՉ ԽԱՂԱՊՈՒԹԵԱՆ»
ԱԲՐԱՀԱՄ Ա. ՏԻԼԱՆԵԱՆ

Խմբագրութիւնս ստացած է Հիբանանահայք բանաստեղծ Աբրահամ Ա. Տիլանեանի «Կանչ Խաղաղութեան» հատորը, հրատարակուած՝ Լոս Անդելոս, 2006 թուականի Դեկտեմբերին, «Ապրիլ» հատարակչութեան կողմէ տպուած է հազար տպաքանակով։ Կողքի առաջին էջի գումաւոր խորհրդապատկերը գործն է ճարտարապետ Ժիրայր Թիւթիւննեանին, իսկ կողքի վերջին էջի նկարը գործն է Հեղինակի դրամատիկական Արթինէ Թիւթիւննեանին (Տիլանեան)։ Կենսագրական կարծ ակնարկէ մը ետք, հատորը ունի փունջ մը լուսանկարներ, որմէ ետք գիրքը կը բաժնուի երեք դիմաւոր մասերու՝ «Երգ Սիրոյ ու Միութեան», «Երազացին Հայաստան եւ Լիբանան» եւ «Խաղաղութիւն»։ Հատորի յառաջաբանը գրած է Հեղինակի զաւակը՝ Արմէն Տիլանեան՝ «Իմ Հօր՝ Աբրահամ Տիլանեանի Սէրը դէպի զիրն ու դրականութիւնը» խորագրով։ «Երկնացին Ներշնչումով դացուած քերթողական բանաստեղծութիւնները ճառագայթուած կու տան իր մէծ վաստակին, ո՛չ թէ հաստարակած զիրքերու ծաւալով, այլ՝ որակով. ո՛չ թէ քերթուածներու քանակով, այլ՝ անոնցմէ ժայթքող խոր տագնապներով, ջինջ զգացումներով ու վառ երազներով»։ Կ'ըսէ Արմէն Տիլանեան։ Գիրքի վերջին էջերուն վրայ տեղադրուած է Աբրահամ Ա. Տիլանեանի անտիպ

բանաստեղծութիւններու բովանդակութեան ցանկը։ Գիրքը հրատարակուած է մեկնասութեամբ Տէր եւ Տիկ. Արմէն եւ էլզա Տիլանեաններու։

Գին չէ ճշուդած։ Նոր լոյս տեսած այս բանաստեղծութիւններու հատորը կարելի է գտնել «Ապրիլ» եւ շրջանի հայկական այլ գրախանութեներէն, ինչպէս նաև ստանալու համար կարելի է դիմել ուղղակի Հեղինակի զաւկին։ Արմէն Տիլանեանին՝ P.O.Box 247, Los Angeles, CA, 91328, U.S.A.։ Հեռաձայնի թիւ՝ (818)705-5858

ՍՓԻՌԵԱՅ ԲԱԶԱԹԻ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ ԾԱՒՔՈՒԵԼ ԵՒՆ ԶՆԱՐԿԵԼՈՒ ԻՐԵՆՑ ԸՆԱՐԱԴՈՐ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԸՆԱՍՏԱՆԻ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՄ

ՆԵԼԼԻ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգների եւ ֆանաստիի 67 համալսարաններից 180-ից աւելի հայուանողներ Փետրուար 3-ին եւ 4-ին հաւաքուել էին նիւ Եղորքում գտնուող Քոլումբիա համալսարանում (Columbia University) քննարկերու իրենց մասնակցութեան ինդիրները Հայաստանի զարգացման գործում։ «Ուսանողների դէրը հայաստանեան զարգացումներում» անուանումը կրող խորհրդագամով կազմակերպուել էր Քոլումբիա համալսարաննի հայկական ակումբի եւ «Վասն Հայրենեաց» (Advocates for Armenia) խմբի կողմից ու Հովհաննորուել Քոլումբիա համալսարանի հայկական կեղրոնի ու Հայք Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան կողմից։

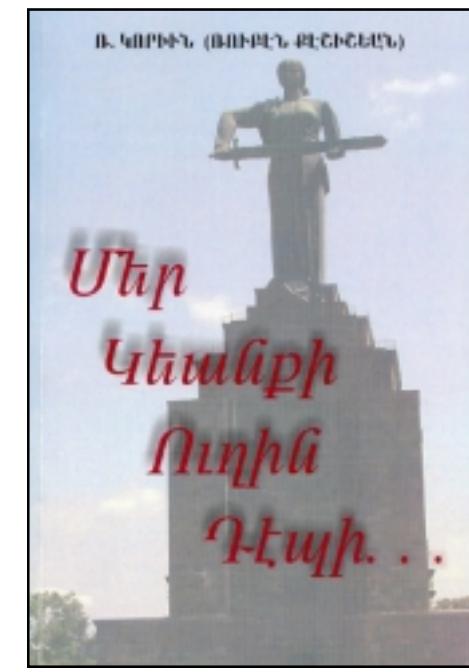
Այս ծրագրի կարեւորագոյն նպատակն էր ոգեշնչել հայ երիտասարդներին եւ ներգրաւել նրանց Հայաստանի կեանքում դրական փոփոխութիւն մտցնելու գործում։ Երկորեայ խորհրդագամովի ընթացքում գեկոյցներով հանդէս եկան մի շարք ճանաչուած անձինք։ Նրանք գեկոյցներ կարդացին ներկայումս Հայաստանում զարգացող բնագաւառների վերաբերեալ, մասնաւորապէս գործարութեան, տեղեկատուական տեխնոլոգիաների, առողջապահութեան, օրէնալրութեան եւ կրթութեան։ Ձեկոյցներն ունկնդրելուց յետոյ ուսանողները բաժանուեցին աշխատանքացին խմբերի, կազմակերպեցին քննարկումների եւ աշխատեցին մասնագէտների հետ, փոխանակեցին իրենց մտքերն ու պատկերացումները Հայաստանի վե-

«ՄԵՐ ԿԵԱՆՔԻ ՈՒՂԻՆ ԴԵՊԻ...» Ո. ԿՈՐԻՒԵԼ

Կլէնտէլլի երեւան տպարանէն լոյս տեսած է հրանահայ կրթական վաստակաւոր գործիչ, երկարամեայ ուսուցիչ Ռուբէն Քէշիշեանի գիրքը 292էջերէ բաղկացած։ Գրքին մէջ ամփոփուած են հեղինակի (գրական անուամբ Ռ. Կորիւել) զանազան տարիներու գրած յօդուածներ, ուսուցչական պաշտօնին առնչուող:

Անոր գրութիւններուն մէջ առկայ են հայրենասիրական շունչ, ոգի, անկեղծութիւն եւ նուրիում։ Ռուբէն Քէշիշեանը ծանօթ է մասնաւորաբար իրանահայութեանը, որովհետեւ տեղի հայ մամուլին մէջ միշտ տպագրուած են անոր հայութիւնը յուզող յօդուածներ եւ դպրոցական օրերու յուշերը։

Գրքոյկը կ'ընդգրկէ հրապարակախօսական յօդուածներ, դպրոցական աշակերտներուն ուղղուած գրութիւններ, Արցախի ազատամարտիկներուն նուիրուած սրտի խօսքը, երեւանի «Արաքս» ուղղիոգրծակալութեան հասցէպրուած նամակներ եւ գրութիւններ, ընտանեկան եւ ընկերական նամակ-

ներ, պատմուած քններ եւ ճամբորդական նկարագրութիւններ։ Հեղինակին կը մաղթենք անսպառ եռանդ եւ կորով, նորանոր հասորներ հրամացնելու համակ-

Հ.Բ.Ը.Ս.
ԱՐՏԱԿՉՈՐ
ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄՔԸ

Կը ներկայացմէ

Կապակերգութիւն 2 արարու

ՀԵՂԻՆԱԿ՝ ԻՈՆ ԳԱՐԱՃԻԱԼԵ ԲԵՆԱՋԻՇ՝ ԳՐԻԳՈՐ ՍԱԹՎՄԵԱՆ

Շաբաթ, Փետրուար 24 - ժամը 8:00-ին
Կիրակի, Փետրուար 25 - Կալա - ժամը 5:00-ին, \$50
Շաբաթ, Մարտ 3, 10, 17, 24, 31 ժամը 8:00-ին
Կիրակի, Մարտ 4, 11, 18, 25 ժամը 6:00-ին
Կիրակի, Ապրիլ 1, Օրէնճ Գաունիք, Tel. 949-786-0746

ՍՈՒՏՔԻ ՆՈՒԵՐ \$20

Հ.Բ.Ը.Ս. Մանուկեան Կելլորնի
Արտաւազի Թատերապահ
2495 E. Mountain Street, Pasadena

Տուները կարելի է սրանալ

• Հ.Բ.Ը.Ս. Գրասենեալ 626-794-7942

• Ապրիլ Գրասուն 818-243-4112 • Պերճ Գրասուն 818-244-3830

• Հ.Բ.Ը.Ս. Մանուկեան-Տեմիրնեան Վարժարան 818-883-2428

Մարտ Յ-Ի ԵՐԿԱՅԱԳՈՒՄԸ

Կը հովանաւոր

**Նոր Սերուճդ Մշակութային Միութիւնը
Տոմսերու համար հեռաձայնել՝
(818) 391-7938 * (818) 502-3233**

ՀՀ ՊԵՍՊԱՆ ԴՐԿ. ՎԱՐԴԵ ԳԱԲՐԻԵԼԵԱՆԻ ՇԱՆԴԻՊՈՒՄ ՄԵԾՆ ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ԽՈՐՃՐԴԱՐԱՆԻ ԱՆԴԱՍՆԵՐՈՒՆ ՇԵՏ

Ծարութակուածէջնեն

բաղարձաւ Հայոց Ցեղասպանութեան եւ հակազդեց թրքական պետական ու ազգայնամոլական շրջանակներու այն պնդումներուն, թէ «Հայերու Ցեղասպանութիւնը անհիմն է» ու յայտարարեց՝ Օսմանեան Թուրքիոյ վարչակարգի անկումէն եւ հանրապետական Թուրքիոյ հռչակումէն անմիջապէս ետք, երկրի անկեալ իշխանութեան բազմաթիւ պատասխանասուներ, դատական ատեաններու առջեւ որպէս յանցագործներ (ոճրագործներ) դատուեցան եւ կրեցին իրենց պատիմները: Սակայն, յետագային, մոռացութեան տրուեցան եղեռնագործներու արարքները եւ այսօր նոյն հանրապետական Թուրքիան ամբողջութեամբ կ'ուրանաց նախորդ վարչակարգին՝ հայերու հանդէպ իրագործած Ցեղասպանութիւնը: Դոկ. Վահէ Գաբրիէլեան, կատարեց շատ կարեւոր հակազդեցութիւն մը եւս. ան՝ անիմաստ գտաւ թրքական իշխանութիւններուն կողմէ «Հայոց Ցեղասպանութեան հարցը պատմաբաններուն վստահելու» առաջարկը, քանզի Ցեղասպանութիւնը քաղաքական խորք ունի եւ անհրաժեշտաբար պիտի ստանայ քաղաքական լուծում: Պատմաբանները ի վիճակի չեն Ցեղասպանութեան առնչուող քաղաքական հարցերուն լուծումներ առաջարկել, անոնց բնագաւառը ուրիշ է: Եւ վերջապէս, Հայոց Ցեղասպանութեան իրողութիւնը փաստերու չի կարօտիր,

եղրակացուց պարոն Դեսպանը: Անդրադառնալով Թուրքիոյ կողմէ Հայաստանի տնտեսական շրջափակման, Դոկ. Գաբրիէլեան յարտնեց, թէ Եւրոպական Միութեան անդամութեան յաւակնող Թուրքիան, առանց նախապայմանի պարտի վերացնել հարեւան պետութեան տնտեսական շրջափակումը, ապա՝ յիշատակեց Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Ռոբերտ Քոչարեանի Փարիզի մէջ վերջերս կատարած այն յայտարարութիւնը, թէ՝ «Թուրքիան պէտք է ճանչնայ Հայոց Ցեղասպանութիւնը եւ ներողութիւն ինդրէ հայ ժողովուրդէն»:

Հայաստանի Հանրապետութեան Դեսպանին՝ Դոկ. Վ. Գաբրիէլեանի տեսակէտները, իրենց ելույթներով զօրացուցին՝ Baroness Cox-ը, Lord Avebury-ին, խորհրդարանականներ՝ Nia Griffith-ը, Bob Spink-ը, Quentin Davies-ը եւ ուրիշ ելույթ ունեցող անձնաւորութիւններ; Lord Avesbury-ին յատկապէս անդրադարձաւ Մեծն Բրիտանիոյ մէջ պատրաստուած եւ հրատարակուած Կապոյտ գրքին: Կապոյտ Գիրքը բրիտանական դիւանագիտութեան ձեռք բերած փաստերու եւ ժամանակի պատմութեան դրոշմը կրող այն ժողովածուն է, որը կը վերաբերի 20-րդ դարու առաջին քառորդին, իմայ՝ Հայոց Ցեղասպանութեան եւ բռնագաղթի ժամանակաշրջանին: Կապոյտ Գրքի ի լուր աշխարհին հրապարակումը, մեծ անհանգութիւն պատճառեց Թուրքիոյ իշխանաւորներուն:

Հանդիպման աւարտէն առաջ, կազմակերպիչներն ու ձեռնարկին մասնակից Համայնքներու Տան անդամները, բրիտանահայերուն խորհուրդ տուիին կապեր հաստատել իրենց ընտրաշրջաններուն մէջ գտնուող երեսփոխաններուն ճետ, լուսաբանել զանոնք եւ մղել, որ ստորագրեն ԷԴՄ 357 փաստաթուղթը, իրականացնելու համար հայերու դէջ կատարուած Ցեղասպանութեան ճանաչումը բրիտանական Խորհրդարանէն ներս եւ Ապրիլի 24-ը ամբողջ երկրի տարածքին յիշատակելու, որպէս Հայոց Ցեղասպանութեան Օր: Հուսկ, ներկաները յատուկ մատեաններուն մէջ արձանագրեցին իրենց

անուն-ազգանունները, թղթատարական եւ էլեկտրոնային (E Mail-ներու) հասցէները, որպէսզի անհրաժեշտութեան պարագային, հարաւոր դառնայց կապեր հաստատելու, տարուելիք յետագայ արդիւնաւէտ աշխատանքներու կապակցութեամբ:

Armenia Solidarity, All-Party Parliamentary Group կազմակերպութիւններն ու ՆՈՐ ՍԵՐՈՒԻՆԴԻ ԶԱՅՆ ամսագրի դեկավարութիւնը համագործակցաբար, Մեծն Բրիտանիոյ Միացեալ Թագաւորութեան խորհրդարանական շրջանակներէն ներս պիտի շարունակեն հետապնդել Հայոց Ցեղասպանութեան ճանչման ծրագիրը:

ՄԱՍԻՍ

ՀԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՆ

Yes, I wish to subscribe to
Massis Weekly

Enclosed a check for (one year) * \$50,00 for USA
* \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.
* \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State: ----- Zip Code: -----

Country: -----

Tel : ----- Fax : -----

Wahib

Wahib's
MIDDLE EAST RESTAURANT
الشرق مطعم
MEDITERRANEAN LEBANESE FOOD

COME IN AND
ENJOY
OUR PATIO
AND THE
FINEST
SHISHA
“HOOKAH”

CATERING FOR ALL OCCASION

FAMILY ENTERTAINMENT
BANQUET HALL
EVERY
FRIDAY ~ & ~ SATURDAY
NIGHT
INTERNATIONAL ~ ARABIC
CALL FOR RESERVATION

BELLY~DANCING

MOUHAMAD SALEM
& HIS BAND ~ VARTAN / NAZO & AMIR

910~E.MAIN ST, ALHAMBRA, CA.
TEL 626-281-1006 626-587-1048
FAX 626-281-3641

PHOTO / CONCEPT - J / D - 2006 ©TEL(626) 795-4493

«ՄԵՐՏԻՆԵԱՆ» ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՇԻՄԱԴՐՈՒԹՅԱՆ 25 ԱՄԵԱԿ

Ծարունակուածէջ 8-էն

Հապահ տոքթ. Հրացը Ահարոնեան,
Հիւսիսային Ամերիկայի Հայ աւետարանական եկեղեցիներու միութեան նախազահ վեր. Ռան թովածասեան եւ աւագ հովիւ վեր. Ճողէֆ Մաթոսեան, Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան թեմի առաջնորդ Մուշել արք. Մարտիրոսեան,
Հայաստանեաց Առաքելական եկեղեցւոյ Հիւսիսային Ամերիկայի արեւմտեան թեմը ներկայացնող Պարետ Ծ. վրդ. Երէցեան, Հայաստանի գլխաւոր հիւպատու Արմէն Լիլոցեան, Հայ աւետարանական եկեղեցիներու հովիւներ, վարժարանիս նախկին տնօրէններ, Հարաւային Քալիֆորնիոյ հայկական վարժարաններու տնօրէններ եւ փոխտնօրէններ, Ամերիկայի առաջին հայ վարժարանի հիմնադիր-տնօրէն Գաբրիէլ ինձէնիքեան, ինչպէս նաև Քալիֆորնիա նահանգի եւ Լոս Անձելը քաղաքի ներկայացուցիչներ:

Յայտագրին, ելութ ունեցան
«Մերտինեան» վարժարանի շրջա-
նաւարտներէն Սեպուհ Ասպարեան՝
հայերէնութ եւ Լիզա Մարգարեան՝
անդիկերէնով։ Անոնք յուղումով փո-
խանցեցին «Մերտինեան»ի մէջ
իրենց անցուցած օրերէն պահուած
ջերմ յուշեր եւ բարձր գնահատե-
ցին այնտեղ ստացած իրենց ուսու-
մը, դաստիարակութիւնն ու
խնամքը։

Վարժարանիս տնօրին Յովսէկի
Խնձէճիքեան իր հակիրճ խօսքին
մէջ նշեց, թէ 301 թուականին,
հայերը քրիստոնէութիւնը ընդու-
նելով, իրենց հոգիները լուսաւորե-
ցին, 404ին զիրերու գիւտով՝ միտ-
քերը լուսաւորուեցան եւ այս եր-
կու լոյսերով առողջուած՝ հիմնե-
ցին եկեղեցիներ ու դպրոցներ: Խակ
1846ին, Հայ Աւետարանական շար-
ժումը միտքի ու հոգիի լուսաւոր-
ման նոր ռահվիրաց հանդիսացաւ
իր հիմնած դպրոցներու լայն ցան-
ցով, Կիլիկիայէն մինչեւ Միջին
Արեւելք եւ 1982ին, հիմներով առա-
ջին Հայ Աւետարանական դպրոցը
Ամերիկայի մէջ: Ան շեշտեց. «Այ-
սօր «Մերտինեան»ը 25 տարեկան
է եւ հպարտ է իր ձեռք բերած
յաջողութիւններով, միեւնոյն ժա-
մանակ կը դիմագրաւէ երկու մար-
տահրատէրներ: Առաջին, ունենալ
նորակառուց շէնք մը՝ 21րդ դարու
պահանջները ամբողջացնող, երկ-
րորդ, դպրոցը բարձրացնել երկ-
րորդականի: Մեր այս տեսիլքին
իրագործման համար կարիքը ու-
նինք ձեր բոլորին աջակցութեան»:

Ապա, Յ. ինձէծիքեան ներկայացուցուցակը օրուան պատգամախօսը՝ վեր. դոկտ. Վահան Թութիկեանը, գործադիր վարիչը Հայ Աւետարանական համաշխարհային խորհուրդին եւ ռեզ. հոգածիոնք բան:

ქეთმ ას ტარეტილებ დავი:

ქერ. ტოსტ. ქარან ზოუზეთხელ-
ხან ბანაძ ჭ ჭხეავ, ხე համալսա-
րանական ուսումն աստացած է Մի-
ջին Արեւելքի եւ Ամերիկայի մէջ,
տիրանալով Պատակաւոր, Մագիստ-
րոս եւ Դიկտորական տիտղոսնե-
րուն: Ան դասախոս է Լորէնս Ար-
ուեստագիտութեան համալսարա-
նին մէջ 1976էն ի վեր: Ան հեղինակ
է 28 հատոր գիրքերու, որոնցմէ
հինգը կը գործածուին համալսա-
րաններու մէջ: Վեր. Թութիկեան
նաեւ կ'աշխատակցի հայկական մա-
ծուլին:

Վեր. դոկտ. Թութիկեան Հնորհ-
հաւորեց դպրոցին արծաթեալ՝ 25րդ
յոթելեանը եւ մաղթեց, որ օր մը

սովեաց՝ 50րդ տարեղարձն ալ տօն-
ուի: Ան երախտագիտութեամբ յի-
շեց հիմնադիրներուն, ուահվիրա-
ներուն, բարերարներուն եւ նուի-
րատուներուն նպաստը դպրոցին
հիմնադրութեան ու յաջողութեան
մէջ: « 25 տարիներ առաջ, Ամերի-
կայի Հայ աւետարանչական ընկե-
րակցութիւնը եւ Ամերիկայի Հայ
աւետարանչական եկեղեցիներու-
միութիւնը հաւատքը ունեցան Ամե-
րիկայի առաջին հայ աւետարաննա-
կան դպրոցը հիմնելու, ինչպէս որ
Գաբրիէլ Ինձէհիքեան հաւատքը
ունեցաւ առաջին հայկական ամէ-
նօրեաց դպրոցը բանալու: Եւ յաջո-
ղեցան ու դեռ պիտի շարունակեն
յաջողութեան ընթացքը: Լաւ
կրթութեամբ, լաւ հայկական ու-
սումնով եւ լաւ քրիստոնեաներ պատ-
րաստելու ձգուումով սկսուած գոր-
ծը, կ'ալօթենք, որ շարունակէ իր
ընթացքը, նոյնանման նուիրեալ-
ներով, ուսուցիչներով, տնօրինու-
թեամբ եւ հոգաբարձութեամբ, ու
մանաւանդ՝ միշտ Աստուծոյ օգնու-
թեամբ»:

Հոգաբարձութեան ատենապետ
սոքթ. Հրայր Աթիքեան հրաւիրեց
ներկաները, յոտնկացս պահ մը
լոռութեան մէջ յարգելու լիշտառակը
հանգուցեալ հիմնադիրներու եւ
լիշտառակը նահատակ խմբագիր
Հրանդ Տիկնքի: Շարունակելով իր
խօսքը ան ըստ. «Մերտինեան»ը
լոյսի փարոս է. կոռուանը մեր
մշակոյթին, լեզուին ու հայկակա-
նութեան: Եթէ ձախողինք այս մար-
զին մէջ, կորուստի կը մատնուինք:
Այնպէս որ, մեր լաւագոյնը ընելու
ենք նման դպրոց մը պահելու,
զարկ տալու նոր ծրագիրներու,
նոր կառուցյներու՝ զայն բարձրաց-
նելու համար երկրորդականի. ու
կը հաւատանք, որ պիտի յաջո-
ղինք»:

Ապա, ան ներկայացուց օր-
ուան մեծարեալը, ձորճ Ֆիլիփսը,
որ ասպարէզով փաստաբան է:
2005ին ստացած է Super Lawyer
տիտղոսը: Հիմնադիր ու գործակից
է Astor & Phillips Law Firm-ին: Ան
հիմնադիր անդամ է «Մերտին-
եան» վարժարանին եւ 1982էն ի-
վեր իր փաստաբանական եւ օրի-
նական ծառայութիւններով սա-
տար հանդիսացած է դպրոցին
բարօրութեան: Ան հիմնադիր ան-
դամ է Միացեալ Հայ Աւետարանս-
կան Եկեղեցւոյ, հոգաբարձութեան
անդամ «Հայկագեան» համալսա-
րանի Արեւմտեան ափի յանձնաժո-
ղովին եւ նախկին հոգաբարձու ու
փոխատենապետ AMAA-ի: Ան միշտ
իր օրինական ծառայութիւնները
սիրայօֆար տրամադրած է զաղու-
թի հայկական զանազան միու-
թիւններու:

Ան կը ներկայացնէ շատ մը
հիմնարկներ, իբրեւ իրաւաբան եւ
այս բոլոր օրհնութիւններէն մեծ
բաժին կը նուիրէ դպրոցին: Շնոր-
հակալական իր խօսքին մէջ ան-
ըստ. «Ես հպարտ եմ, որ իմ փոքր
բաժինս ունեցայ այս դպրոցին
հիմնադրութեան մէջ: Շատեր թե-
րահաւատ էին, բայց հաւատացեալ-
ներ կային, որոնք էլիզ Մերտին-
եանի իշխանական նուիրատուու-
թեան շնորհիւ յաջողեցան իրա-
գործել իրենց երազը: Յարգանքով
կը յիշեմ նուիրեալ հիմնադիրնե-
րը, որոնց ջանքերը Աստուած օրհ-
նեց: Այսօր, աւելի թիւով նուիր-
եալներ կան եւ կը հաւատամ, որ
մեր տուած կը թութիւնը խթան
պիտի ըլլայ ամէն գժուարութիւն
յաղթահարելու: Մենք սիրով

ՀԱՅ ԶՈՅՐԵՐՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՎԱՐԴԱԱԱՆՑ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

Ծարունակուածէց 8-էւ

կայացնելով ժողովուրդի բոլոր խաւերէն օրինակներ, այս տարի ութերորդ դասարանն ալ իր ներդրումը ունեցաւ, ներկայացնելով «Տիկնայք Փափակասուն»ը, որոնք ծախելով իրենց «ոսկի... , յակինթ» ... զնեցին «վիրակապ դեղեր...» հասնելու վիրաւորներուն այսպիսի ներկայացուցին 451 թուականի ամբողջութիւնը: Այս բոլորին կ'ընկերանար դպրոցի աշակերտութեան գեղեցիկ երգեցողութիւնը՝ առաջնորդութեամբ երաժշտութեան ուսուցչուհի Վարդուհի Պաղտասարեանի եւ ամբողջացնող ուսանաւորներով ուստուցմամբ՝ «Կայրենաւանդ ուսուցչուհիներուն: Նաես յատկանշական էր մեներդները որոնք կը համեմէին ներկայացուած պատկերները, զանոնք աւելի յուզական եւ տպաւորիչ դարձնելով, ինչպէս հինգերորդ դասարանէն Ցոլեր թուրիկեանի «Լուեց Ամպեր»ը Վարդանանց ճակատամարտի նախօրեակին կը ատեղծէր այլ օրուան պատշաճ մթնոլորտ, իսկ ճակատամարտի աւարտին երբ Վարդանի մայրը իր հերոս զաւակը կը փնտուէր եւ զայն նահատակներուն հոյլին մէջ տեսնելով կ'ողբար եւ իր ողբին որպէս արձազանք կը բարձրանար վեցերորդ կարգէն Մէրի Նահարեանի ձանը ըսկելու «ԹորՊլազուլը չերգէ Սամնոյ լեռներում Մշոյ դաշտերում, թող թախիծ տիրէ....»:

կ'օժանդակենք Հայաստանի ու Մի-
ջին Արեւելքի, սակայն հոս, ուր
կ'ապրինք, պէտք է գուրգուրանք
մեր նոր սերունդին վրայ: Կը
հաւատամ այս դպրոցին առաքե-
լութեան եւ կ'ազօթեմ, որ Աստ-
ուած օրհնէ աւելիով ու երկրորդա-
կանի հասնելու ծրագիրը յաջողու-
թեամբ պսակուի»:

Գլխաւոր հիւպատոս Արմէն
Կիլոյեան գեղեցիկ խօսքերով զրու-
տեց «Մերտախնեան» վարժարանը
ու անոր ետին կեցող Հայ աւետա-
րանական համայնքին նպաստը հա-
գաղութին մէջ:

Սուշեղ Արք. Մարտիրոսեան
իր կարգին խօսք առնելով ըստ
«Օրհնեալ ըլլաք, Հայ աւետարա-
նական Համացնքը 160 տարիներէ ի
վեր կը ծառացէ հայ ժողովուրդին
ու երբ իրենց հետ ըլլամ, Հարա-
գատ ջերմութիւն կը զբաժ: Ապրիկ
հաւատարիմ ծառաները Տիրող եւ
մեր ժողովուրդին: Կը շնորհաւո-
րեմ ձեր դպրոցին 25ամեակը»:
Ապա ան կարդաց Մեծի Տանն
Կիլիկիոյ Արամ Ա. Կաթողիկոսի
կոնդակը, ուղղուած օրուան մե-
ծառեաւին որ ոնքնորուեաս լուսն-

Յարսալու, որ ուղղակիությաց յանձնելիքայի, ապա զայն յանձնեց Ճործ Ֆիլիփիսին:

AEUNA-Ի Կողմէ յուշատակ

տակ տրուեցաւ դպրոցին, ձեռամբ

Օրուան հանդիսավար, վարժարանիս հայերէնի ուսուցչուհիներէն՝ Մարօ Գույումճեանի բացման խոսքով սկսած հանդիսութիւնը, ուր շեշտեց մեծ զոհողութիւններու մատղաշ կեանքերու գնով ձեռք ձգուած ու պահպանուած մեր հաւատքին ու լեզուին յարատեութեան անհրաժեշտութիւնը, վերջ գտաւ վարժարանի տնօրէնուհի Առաքինազարդ Քոյլ Լուսիայի փակման խոսքով՝ ուր քոյլը զոհունակութեամբ հաստատեց երրորդ դասարանի աշակերտներու ապրումով խաղարկութիւնը ... «Որոնք մեզ փոխադրեցին 1500 տարիներ առաջ... հարկ է օրինակ առնել Վարդանի եւ ընկերներու հայրենասիրութենէն եւ քաջութենէն...» ապա խօսքը փակեց շնորհակալութիւն յայտնելով բոլոր հայերէն դասաւանդող ուսուցչուհիներուն, յատկապէս Մարօ Գույումճեանին եւ երաժշտութեան ուսուցչի՝ Վարդուհի Պաղտասարեանին, որոնց համբերատար աշխատանքին արդիւնքն էր այսօր-ուան սեռների հանուհութիւնը:

Ներկաները՝ ծնողք, ուսուցիչ, աշակերտ՝ մեծ հաճուքով ու գոհունակութեամբ ըմբուշինեցին մանկապարտէզէն մինչեւ ությներորդ դասարանի աշակերտներու կողմէ քծախնդրութեամբ եւ ապրումով ներկայացուած բոլոր աշխատանքները, որոնք վերջ գտան «Նորահրաշ» շարականի երգեցողութեամբ։

**Վեր. Ճողէֆ Մաթուսեանի եւ վեր.
Ռան Թովմասեանի:**

Պատուոյ զիրեր եւ յուշա-
տախտակներ յանձնուեցան վար-
ժարանիս հոգաբարձութեան եւ ծործ
ֆիլիփսին, ծերակուտական Տաջէն
ֆայնսթայնի կողմէ, Քոնկրէսի ան-
դամ Պրէտ Շըրմընի կողմէ վար-
ժարանիս յանձնուեցալ զնահատա-
գիր մը եւ ամերիկեան դրօշակ մը,
որ ծածանած էր Սեպտեմբեր 4,
2006ին, Քոնկրէսի շէնքին վրայ:
Գնահատագրեր ստացուեցան նաեւ
Քալիֆորնիոյ կառավարիչէն, Լոս
Անձելոսի քաղաքականէն, եւ գա-

Նազան պաշտօնատարներէ:
Վերջապէս հրատիրուեցան ներ-
կայ եղող հիմնադիր անդամներ,
որոնք կտրեցին 25ամեակի կար-
կանդակը: Ցաջող այս ձեռնարկէն
գուագաւ 204,000 տոլյար:

Յայտագիրը վերջ գտաւ վեր.
Ուսն թովմասեանի օրհնութեան
աղօթքով:

Շքեղ ու պատկառելի հանդի-
սութիւն մը, որուն գործադրու-
թեան համար շնորհաւորելի է կազ-
մակերապիչ յանձնախուժը: ՈՒթա
ԱԽՆԻ, եանի՝ աստենասահսու հի ՕՒթա

Օ հաշվամա առանձականութեա, որը լրաց
Հասըրճեան՝ ատենապետուհի, ձոց
Ապտուլեան, տոքթ. Հրայր Աթիք-
եան, Անժէլ Պէտիրեան, Տի Չորլ-
եան, Անի Հանէսեան, Յովսէփ ինձէ-
ծիքեան, Ռաֆֆի Գալճեան, Մարալ
Մաթոսեան, Սիրվարդ Մուրատ-
եան, Սեղա Նալպանտեան, Ճիլտա
Պետրոսեան, Էլօ Սահակեան-Դանի-
էլեան, Անի Սարտարեան եւ Հելկա
Սարգիս:

**Ձեր ճանուցումները Վստահեցէք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին**
T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ■ ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION

Բեղմնաւոր Անցեալ, Լուսաշող Ապագայ:
Proud Past, Exciting Future.

LENTEN LUNCHEON ՄԻԶԻՆՔ

Organized by
AGBU Alex Manoogian Center
Ladies Committee

SUNDAY, MARCH 4, 2007
AT 1:30 PM

BOYAJIAN HALL
AGBU ALEX MANOOGIAN CENTER
2495 E. Mountain Street, Pasadena

- * Delicious Food *
- * Musical Program *

Funds Raised Will Benefit
AGBU Alex Manoogian Center

Donation: \$30
Children under 12: \$15

For reservations call
the AGBU Offices at (626) 794-7942

Հ.Բ.Ը.
ԱՐՏԱԽԵՑ
ԹԱՏԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ
Կը մերկայացմէ

Կապակերգութիւն 2 արարող

Հեղինակ՝ ԻՌՆ ԳԱՐԱԲԻԱԼԵ Քեմադրիչ՝ ԳՐԻԳՈՐ ՍՎԹՎԵԱՆ

Չարաք, Փետրուար 24 - ժամը 8:00-ին
Կիրակի, Փետրուար 25 - Կալա - ժամը 5:00-ին, \$50
Չարաք, Մարտ 3, 10, 17, 24, 31 ժամը 8:00-ին
Կիրակի, Մարտ 4, 11, 18, 25 ժամը 6:00-ին
Կիրակի, Ապրիլ 1, Օրենք Գառնիք Tel. 714-898-9053 Tel. 949-786-0746

ՄՈՒՏՔԻ ՆՈՒԵՐ \$20

Հ.Բ.Ը. Մանուկեան Կեղոնի - Արտավազ Թատերասրահ
2495 E. Mountain Street, Pasadena

—Տոները կարեի է արանալ—
• Հ.Բ.Ը. Գրասեմեակ 626-794-7942
• Ապրիլ Գրասուն 818-243-4112 • Պերճ Գրասուն 818-244-3830
• Հ.Բ.Ը. Մանուկեան-Տեմիրճեան Վարժարան 818-883-2428

AGBU "HYE GEEN" 13 Years

Evaluating the Input of Armenian Women Writers

Saturday, March 17, 2007 - 11:00 AM

AGBU Alex Manoogian Center
2495 E. Mountain Street, Pasadena

Donation: \$25

R.S.V.P. lusnalb@netzero.com or (818) 687-5175 Lucineh

THE QUALITY AND SAFE ALTERNATIVE FOR YOUR CHILD'S HIGH SCHOOL EDUCATION

2007-2008 ACADEMIC YEAR
GRADES 9 - 12

For registration information, a campus tour and meeting with the principal, please call (626) 794-0363

AGBU CENTENNIAL SPONSORS

6131 E. Telegraph Rd. • Commerce, CA 90040 • 323.721.2100 • 714.879.2100 • commercecasino.com

Bank of Orange County is a full service bank prepared to meet the needs of both small and large businesses.

BANK OF ORANGE COUNTY

MEMBER FDIC

A Division of Placer Sierra Bank

Commercial Real Estate
Term Loans and Lines
Free Business Checking
High Rate Money Market

Contact:
Gus Ghusayni
Senior Vice President
411 N. Central Avenue
Glendale, CA 91203
bankoforangecounty.com
(818) 548-2720